

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ЧЪРЧИЛЪ.

На отговоръ на блъстящата по яснота и изчерпателност на австроунгарския министър защинъ работи, от Лондонъ разпаде гласът на бившият министър на английската марина, Чърчилъ.

Марина, която, между другото, съкрушителни удари върху автомобието на много съгашени хърватици, както е известно, не покажа амбицията и на Чърчилъ, кий узвена и въ експедицията при Аверсъ и при Галиполи. И търсещата възбудена речь на този бивш английски министър се чувствува тонът на засегнатото от войната самолюбие. Може би, това явно състояние не е позволило на думите му да прикриятъ, съ досегашната срамежливост и такътъ, ония мисли, които дипломатията пръвпоражда да бъдат прикрити, даже, и предъ лицето на очевидците факти.

Чърчилъ, съ една откровеност, че чужда на изявленията, които сълъдъкъ се правят отъ съюзенските постории и случайни трибуни, съкашъ, изгубилъ изъ видъ Status quo bellum — а положението, което създаде войната и развънчаниетъ илюзии за мироощание и революции въ централния съюз, е заявилъ, че на английското правителство ще бъде положено да мисли за миръ само, когато Англия постигне гонимата си цель — унищожението на Германия.

Това съ намърение, разбира се, построени върху пътска и тъ биха били за народите въ свата крайно съюзници, ако да не съ днес тъ учили и безумни!

Тогава, когато на всички бойни места Германия стои, като победитель; когато въ финансово, стопански и продоволствено отношение като тя, тъ и нейните съюзници съ открили, благодарение своята организация и администрация, задоволителни перспективи въ бъдещето си, да се говори унищожението на Германия е, малко, безумие. На страна съмъш-

ното и цинично въ подобно едно изявление.

Германия, като победител, слѣдъ като уби всѣка възможност у противниците си да мечтаят за чувствителни военни успѣхи, слѣдъ като имъ даде да разбератъ, че блокадата е безсилна да я лиши отъ срѣдства за животъ и борба, протегна не веднажъ рѣка за миръ върху почвата на взаимното споразумѣние, като даде да се разбере, че тя е готова да уважи принципите, които издигна руската революция по въпроса за този миръ.

Съглашенските хърватици, като отхърляха до сега протегната рѣка на съюз, малко или много, прикриваха съвсът скрий намърение подъ разни прѣдлоги, съ цѣль да въодушевляватъ още уморениетъ си народи, които биха застали на кръстопътъ задъ тѣхъ. Такива бѣха декларациите на Рибо и Пенлеве въ Франция, такава бѣше недавнашната речь на Асквитъ въ Англия, на която отговори германския министъ на външните работи фонъ Кюлманъ, — такава е най-сетиъ послѣдната речь на Лойдъ Джорджа.

Тоя послѣдниятъ, като шефъ на правителството, види се, счель се е обязанъ да уважи още максимата на Талейрана — да прикрие съезика си това, което живѣтъ въ мисията и волята му — и затова е казалъ на депутатията на осигурителните дружества, че

— Докато трае войната, Англия ще се бие на страната на съюзницата си Франция, докато потиснатъ синове на тая послѣдната ще бъдатъ освободени отъ чуждо иго.

Чърчилъ е билъ по-прямъ: — ... до разгромяването на Германия! Е, добре, имаме ли основание да считаме тия думи на бившия министъ на марината за откровени, за изразъ на истинските английски намърения?

Ако добре прѣцѣнимъ разбраниетъ вече отъ цѣлъ свѣтъ цѣли и намърения на Англия, трѣбва да

Жерави носятъ се...

Жерави носятъ се, жерави гонятъ се,
Въ ленти разгъватъ се, въ облаци сбиратъ се . . .
Съ писъци жалобни скитници влачатъ се, —
Чезнатъ, катъ призраци . . . бѣгатъ . . . не спиратъ се.

Съвера рошатъ го вѣтрове есенни.
Ниви разровени влага обгръща ги . . .
Листи подгонени, въ купища смесени . . .
Мълкомъ разлагатъ се . . . Гробътъ погълъща ги . . .

Жерави водятъ се, жерави гонятъ се,
Вѣтрове съверни въ юженъ край бѣскатъ ги . . .
Мислите мои тѣ, жерави, носятъ се —
Пориани есенни въ юженъ край тласкатъ ги . . .

М.

си отговоримъ на тоя въпросъ положително.

Зашто нищо не е по-нежелателно и по страшно днесъ за владѣтелката на моретата отъ единъ миръ по споразумѣние.

Зашто не е въ смѣтките на Англия да съдие около зелената маса, на която неминуемо ще лежи днешната карта на Европа. Англия добре знае, че споразумѣнието, слѣдъ тази ужасна война, трѣбва да излиза изъ извѣстно създадено положение.

Тя се страхува да не би Status quo bellum-а, който е suma отъ толкова жертви и разходи, даже и по принципъ, като се отхвърли, при самитъ прѣния да не се наложи. При товаа Status quo bellum-а ще аргументира исканията и на нейните съюзници — Белгия, Сърбия, Румъния, Русия и Франция, и съ това, ще получи достъпъ въ самата конференция. — Това едно.

Второ. Подиръ три години борба съ цѣлъ свѣтъ, Германия

днесъ е обкръжена отъ такъв ореолъ, нейния международен престиж като сила е тъй високъ, що, не безъ основание Англия може да се страхува, че много отъ днешните съюзници, които сега държи въ рѫцѣ си съ насилие и обѣщания, утрѣ да потърсятъ сближенето и приятелството

на такава съ неизмѣримо творческѣ сили държава, каквато е Германия. Още повече, че тя знае, какво много отъ претенциите на тия нейни съюзници не могатъ и нѣма да бъдатъ удовлетворени.

Та по такъвъ начинъ, още при зелената маса, да се създадатъ нови групировки, които да осуетятъ много отъ нейните цѣли, а може би, да изтръгнатъ и неусътно изъ рѫцѣ тѣ ключовете отъ всички врати на Посейдона.

Тъ че Англия не може да мисли искренно за единъ миръ по споразумѣние. Та е желала и желаетъ създаването на Германия.

За това думите на Чърчилъ сѫ прави.

Затова виждаме тая сѫщата Англия да бърза по нѣкои отъ второстепенните бойни театри да изтръга дребни териториални придобивки, да подгответъ едно благоприятно за себе си Status quo bellum. Тя разбира, че то ще ѝ биде нужно на конференцията за мира.

А до тогава, до като постигне тая си военна мечта, или до като събитията не я принудятъ да почувствува безсилното си въ тая посока, тя чрезъ устата на Лойдъ Джорджа ще плаче лицемѣрно за Елзасъ и за правата на малките народи.

ко пръв Петко бъше залегъл, цялът въ бинтове и парчи, и видял мърника на своя пушка. До толкова той бъше тързан отъ своята работа, че и не забълза, когато се донесъл до него.

— Петко, какво е това отъ тебе?... оро да се маашъ отъ тук! Той видял смутено своята сини и не знаеше, какво да отговори. замръзналото му лице пръмнина юдна червенина, но веднага изчезна.

— Не мога, господинъ поручикъ, сака ми е...

Едва ли го прѣдумахъ да се върне. Той виновно закрачи назадъ, очевидно недоволенъ, но подчини се се на заповѣдта ми".

Азъ се вглеждахъ тогава въ мъничката фигура на този скроменъ герой. Видъ ми се безсъртенъ, нѣжъкъ изполинъ, готовъ всички мигъ да върви съ спокойни крачки тамъ, където му заповѣдатъ, безъ да се бои отъ трудностите и опасностите, съкашъ беззавѣтно влюбенъ въ тихните на войната.

К. Кюлевъ.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО.

Западенъ воененъ театъ. — Артилерийската борба съвсемъ източно Сосонъ отново се оживи.

Две нови французски атаки също отъ воденицата Воксалонъ са отбити.

Западно отъ Сюпъ саксонски граници атакуваха и заловиха голъмо число пѣтънци и нѣколко картечници. Артилерийската дѣйностъ Вердюнъ е по-оживена.

Источенъ воененъ театъ. — Германците завладѣха по-голъмата част отъ островъ Озелъ.

До сега сѫтънени повече отъ 400 човѣка. Взети сѫтънени 30 ордия, 21 картечници, нѣколко аероплани.

Въ Ринския заливъ сѫтънени още и състроятъ Рунде и Абъро.

На полуострова Саарбие германците сѫтънени успѣхъ, като пѣтънли 1100 души.

Италиански воененъ театъ. — Поради лошото време по-оживена бойна дѣйностъ само на Монте Санъ Габриеле и въ долината на Випахъ.

Македонски фронтъ. — Силниятъ артилерийски огнь и отъ дѣлътъ страни на Прѣспанското езеро и запад-

но отъ Вардарска. Въ завоя на Черна и юго-западно отъ Дойранъ бѣха отбити неприятелски разузнавателни части. — Въ долината на Струма по-оживена патрулинъ дѣйностъ. По течението на Струма оживена аеропланска дѣйностъ. Свалени сѫтънени 2 неприятелски аероплани, откъто единицата падна задъ нашите позиции, а другия задъ неприятелски линии, където бѣ разрушено съ артилерийски огнь.

Добруджански фронтъ. — Биде отбита съ огнь усилена неприятелска команда, която се опита да се доближи прѣзъ нощта съ нѣколко лодки до дѣсния брягъ на Дунава, съверно отъ с. Паркеншъ.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Извънителната на фонъ Кюлантъ.

При разискванията на външната политика дѣржавните секретари на външните работи фонъ Кюлантъ е казалъ: Въ последната си рѣчъ Асканть, покрай искането да се възстанови Белгия, наблагоъ еднакво и върху французкото искане за Елзасъ и Лотарингия. Съ това той охарактеризира положението: въпростъ, за който народът се бори и пролива кръвъ, не е на първо място белгийския въпросъ, и този за бѫдещето на Елзасъ и Лотарингия. Споредъ достовѣрни съвѣдѣния Англия се е задължила дипломатически да състави за прѣцедето на Елзасъ и Лотарингия до тогава, до когато самата Франция постоеществува въ то-ва сѫтънени.

До когато една германска дѣсница може да държи пушката, не може да става и дума за прѣговори или отстъпки по въпросъ за цѣлостта на нашата земя, която ние поехме, като славно наследство отъ нашите бащи. Елзасъ и Лотарингия е щитъ на Германия и символът на германското единство.

Асканть за условията на мира.

(Лондонъ. Агенция Райтеръ)

Прѣдъ едно събрание въ Ливерпуль, Асканть държа рѣчъ за цѣлите на войната. Между другото той е казалъ:

Да се дадатъ на Сърбия, на нейните събди и югославянски родственици, както и на Ромънія, естественът имъ граница не е агресивна на югъ; съ това само би се изпълти единъ дѣлъ, чието справедливо изравнение се налагаше отдавна. Защото нѣма по-умразно огнище на всична отъ съществуващото на народности, раздѣлени ис-

куствено отъ сънародниците си и отъ законното си отечество.

Бернъ. Съобщаватъ отъ Ню Йоркъ, че французскиятъ комисаръ въ Америка Гердънъ е зъявилъ изъ единъ митингъ на американски индустриалци, че Франция вече е изгубила четвъртъ отъ тонажа си и отравилъ позивъ къмъ Америка да остави на французко разположение необходимите транспорти.

Отъ Стокхолмъ съобщаватъ: Кадетскиятъ въ „Рѣчъ“ пише, че въ рижководящите политически кръгове се подържало възгледа за умора отъ войната; че неизмѣнното положение на фронта и тежкото положение на Русия налагали, щото да се постави на днешенъ редъ въпросът за мира.

РАЗНИ.

Командуващътъ 2. отд. армия Генералъ отъ пѣхотата Г. Тодоровъ е награденъ отъ Н. Величество Германски Кайзеръ съ ордена „Пуръ лъ Мератъ“. Този орденъ е най-високиятъ слѣдъ големия Железнъ кръстъ и се дава само на особено заслужили военни чинове.

На 15. того е открита извънредната сесия на Народното събрание съ трона рѣчъ, прочетена отъ министъръ-председателя Д-ръ Редославовъ.

Кайзерътъ пристигна въ Цариградъ, гдѣ биъ посрещнатъ най-тържествено.

Споредъ съвѣдѣния отъ Дирекциата на статистиката, общото население въ Царството въ старти прѣдъли, съгласно най-послѣдното прѣброяване, вълизва на 5,18,000 души, а заедно съ окупираниетъ земи — на 8,100,000 души жители.

Съобщаватъ че въ последните дни сѫтънени паднали навсъкаждъ въ Царство България напоителни дѣлъ, благоприятни за есенните посѣви.

Такътъ за прѣвозъ съ файтони въ ст. София сѫтънени опреѣдѣли: За возене отъ и за гарата денемъ 4 лв., слѣдъ 9 ч. вечерта 5 лв., слѣдъ 12 ч. полунощ 7 лв. (за 2 лица).

Министерството на финансите е издало цѣноразписъ на продава-тътъ въ държавните разсадници и земедѣлчески училища овощни фи-

данки и лозови прѣкъ прѣзъ есента на 1917. г. и прѣдътъ на 1918. г. Съгласно този цѣноразписъ двѣ годишните пикриани черници се продаватъ по 12 лв. — 100 парчета, едногодишните сортови по 12 лв., двугодишните овощни дивчии пикриани — 24 лв., разни ливади като акации и пр. едно и първогодишни — 20 лв.; икоречни овощи на купувача (Въ къ Миръ).

Струмишки окръгъ.

(Стопански бѣлѣжки).

На пътъ погледъ въсъки би камълъ, че това сѫтънени места пусты, къдѣто не може да има условия за икономически стабилитетъ и стопанско развитие. Но като се вникне и проучи по-добре, ще се види, че също условия не липсватъ, но надало има въ България по-благодателстванътъ природата край; въ него стопанското развитие, както ще видимъ по-долу, се очертава въ величава картина, стига да се взематъ мѣрки и създаватъ институти за подкрепиране на земедѣлческото производство и стабилизиране на селско-стопанство.

По-големата част отъ повръхността е прѣсечана съ вериги отъ планини, между които текатъ големи и малки реки, по землището на които се срещатъ големи и малки подета съ хубава природа и плодородна почва — а на вънчесъ полето отъ Струмица къмъ Радово и Ново-село. Има и блата, които сѫтънени причиня за незправословия климатъ на нѣкакъ мѣста, за което наложащите и отъ големо здравословно и стопанско значение е отводняването имъ, особено тѣзи около градъ Струмица и селата Муртино и Моностиово.

Зимата въ низките мѣста е почти безсънѣнъ; температурата лѣтно време е много висока, а зимно време не спада по-долу отъ 2—3° подъ нулата.

Населението въ болшинството е българско. Има и турци.

Слѣдъ наследството на турци и гърци на много мѣста сѫтънени настъпени бѣзънци отъ Демир-Хисарско, Кукушко и Дойранско, които население въ културно отношение е на много ниска степенъ.

И въ всички стопанства на първото място се срещатъ първоначалната и най-голема примитивностъ.

— Господарю, — отговорилъ ученичътъ, който билъ самъ близъ до смъртта, както и самия шахъ, — азъ ще ви я разкажа само въ нѣколко думи: раждали се, борили се, силниятъ побѣждава, слабиятъ загивали, всички страдали и всички умирали. Безсърдни оставали само дѣлата и имената.

Въ три думи: раждали се, борили се, умирали.

По такъв начинъ персийскиятъ шахъ въ края на живота си все таки успѣлъ да узнае същественото отъ многотомната и поучителна история на човѣчеството.

Бързайте!

Тѣ ускорили работата си до толкова, че се върнали вече слѣдъ 10 години. Подиръ имъ вървѣдъ и водѣлъ подиръ си малко магаре, което мъкнѣло единъ дебель томъ.

— Ласкаемъ се отъ надеждата, Господарю, че тоя пажъ сме били съмътъ и съществува на народности, раздѣлени и

секретарь на академията наново се явява прѣдъ двореца. Той билъ прѣгърбенъ, съ бастунъ въ ръка и водѣлъ подиръ си малко магаре, което мъкнѣло единъ дебель томъ.

— Бързайте, — му казалъ дежурниятъ офицеръ, — шахътъ е на съмътъ и легъ и живота му се чете съ часове!

Шахътъ дѣйствително умираше. Той кървялъ на секретаря на академията и на дебелия томъ, що мъкнѣлъ съ труда, угласвашъ погледъ и съ въздишка едва пръмъвилъ:

— И тъй, какъ виждате, азъ поне прѣдъ смъртъта си да узная умирамъ, безъ да можахъ да узная историята на народите... Сми-

слѣдъ петъ години доживотниятъ сълъ на тѣхния животъ...

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ЗЯВЛЕНИЯТА НА КЮЛМАНЪ.

тъ ръчта на графа Чернинъ, ванните на грамадните количества съдства прѣдъ народите и историята, казва Кюлманъ. Но не може ли Германия да направи каквито и да е отсужки по въпроса за Елзасъ-Лотарингия? По тоя въпросъ имаме само единъ отговоръ: не, никога не! Защото Германия не се бори за фантастични завоевания, а за цѣлостта на Германската империя, а Елзасъ-Лотарингия щитъ на Германия, символъ на германското единство.

Затова, докато въ Германия има още ръжка, която може да държи пушка, цѣлостта на Империята, тъкъ като тя е получена въ наследство отъ нашите бахи, не може да биде предметъ на отстъпки, завърши Кюлманъ.

Кюлманъ не се бои, че съ своята ясна и категорична декларация по единствения въпросъ, който стои на пъти на мира, той отдалечава последния. Наопаки, той мисли, че откриваната воля на Германия да задържи до последния капка кръв Елзасъ-Лотарингия — символа на германското единство — ще приближи този миръ. Ясно е, че търдата воля на германския народъ да запази наследството на своите бахи, трбва да опомни Франция. Нейнъ редъ е да прояви волата си за миръ.

Слѣдъ ръчта на графа Чернинъ и изявленията на Кюлманъ политическото положение се характеризира ясно: докато Съглашението не се откаже отъ своите фантастични завоевателни цѣли и не прояви воля за миръ, праздна работа е да се иска отъ Съюза да конкретизира своята военни цѣли. А тъкъ като, следъ грижлива прѣцвика на всичко, Съглашението изглежда твърдъ малко склонно къмъ миръ — ще биде война!

Тоя рѣшителенъ тонъ е новото въ рѣчта на графа Чернинъ и изявленията на Кюлманъ. Слѣдъ като патріотъ всичко, за да изтръгне човѣчеството изъ покитъ на Елзасъ-Лотарингия, нѣма кървавата война и даде траенъ и абсолютна прѣка за миръ, справедливъ миръ на свѣта, прѣвъпросъ, който да не може да не може да се решитъ по споразумѣние, който използование на културните и материали пропагандата на риалия блага, Съюзътъ, единодува много кръвь и израсходъ и сплотъ, рѣшава пакъ да

ванието на грамадните количества съдства прѣдъ народите и историята, казва Кюлманъ. Но не може ли Германия да направи каквито и да е отсужки по въпроса за Елзасъ-Лотарингия? По тоя въпросъ имаме само единъ отговоръ: не, никога не! Защото Германия не се бори за фантастични завоевания, а за цѣлостта на Германската империя, а Елзасъ-Лотарингия щитъ на Германия, символъ на германското единство.

Затова, докато въ Германия има още ръжка, която може да държи пушка, цѣлостта на Империята, тъкъ като тя е получена въ наследство отъ нашите бахи, не може да биде предметъ на отстъпки, завърши Кюлманъ.

Кюлманъ не се бои, че съ своята ясна и категорична декларация по единствения въпросъ, който стои на пъти на мира, той отдалечава последния. Наопаки, той мисли, че откриваната воля на Германия да задържи до последния капка кръв Елзасъ-Лотарингия — символа на германското единство — ще приближи този миръ. Ясно е, че търдата воля на германския народъ да запази наследството на своите бахи, трбва да опомни Франция. Нейнъ редъ е да прояви волата си за миръ.

Слѣдъ рѣчта на графа Чернинъ и изявленията на Кюлманъ политическото положение се характеризира ясно: докато Съглашението не се откаже отъ своите фантастични завоевателни цѣли и не прояви воля за миръ, праздна работа е да се иска отъ Съюза да конкретизира своята военни цѣли. А тъкъ като, следъ грижлива прѣцвика на всичко, Съглашението изглежда твърдъ малко склонно къмъ миръ — ще биде война!

Тоя рѣшителенъ тонъ е новото въ рѣчта на графа Чернинъ и изявленията на Кюлманъ. Слѣдъ като патріотъ всичко, за да изтръгне човѣчеството изъ покитъ на Елзасъ-Лотарингия, нѣма кървавата война и даде траенъ и абсолютна прѣка за миръ, справедливъ миръ на свѣта, прѣвъпросъ, който да не може да се решитъ по споразумѣние, който използование на културните и материали пропагандата на риалия блага, Съюзътъ, единодува много кръвь и израсходъ и сплотъ, рѣшава пакъ да

Къмъ свобода!

Катъ сухалци отъ майка робина
Закърмени сме съ вѣчните бѣди
И крѣпките съ стоманени гърди
Стремежъ гигантски — сѫщинска
святиня —
Завѣтъ скъпъ на нашите дѣди.

Днесъ идемъ да сѫстимъ редовете
На кръвни братя — въ общия подемъ,
Навѣкъ ржъ за говоръ да дадемъ —
Единъ до другъ въвъ бой съсъ
враговете
За тебе, Македонио, да мръмъ.

Хр. А. Божковъ
(позиция).

се облагне само на подковестъ на
своите побѣдоносни войски и на-
ложи миръ, достоенъ за великия
жертвъ, които даде миръ какъвъ-
то е нуженъ намъ; миръ, който
да гарантира запазването цѣлост-
та и обединението на народите отъ
съюза и осигури тѣхното свободно
културно, стопанско и политическо
развитие.

Д-ръ Г.

РАКОВСКИ.

Днесъ е петдесетгодишнината отъ
смъртта на Раковски.

На дали има българинъ, който да
не знае, кой е Раковски?

Историята на българското освободително дѣло, която почва съ Паница и свръшва съ имената и подвизите на великаните отъ днешните епични борби, пази паметта за него, като за родоначалникъ на оная революционна дѣятельност, която раздуха искрата на хилендарския монахъ въ буенъ огнь, който обхвача умоветъ, душитъ и сърдцата на нашето племе и го направи способно за оная редица величави и честити борби, които доведоха до пълното народно освобождение.

Раковски прѣвъ съзнатъ нуждата отъ организирана борба срѣтъ то-
гавашните угнетители, борба, която
да биде водена въ името на една
обществена идея, осъзната отъ и

тия, които се борятъ и отъ ония народни маси, които стоятъ, като търчилиза опора за борците.

Раковски наследи въ душите на тогавашните "хайдути", наредъ съ временната мисъль за отмъщение противъ неправдите на тогавашната властъ, растящата и разпълняваща се идея за националното освобождение, единствената идея, която да направи дѣлото и борбата за него общечаролини, като внесе въ тѣхъ историческа сила. Отъ тукъ се почва работа: въвѣръ въ самата страна и пропаганда въ стрѣсъ за спраедлизата българска каузъ. Тая двояка дѣятельност даде всички резултати, въ близкото и далечно бѫдащи, за постигане великата крайна целъ.

Самата личност на Раковски е крайно интересна. Провидъните вложил въ нея всичко необходимо за оная колосална задача, която му е опредѣлило. Той е билъ идеологъ и борецъ, надаренъ съ всички таланти да действува върху сърдцата и умоветъ, да биде факелъ, който свети и подпалва.

Бѣстящъ портретъ на този нашъ исполнинъ е далъ нация нарodenъ поетъ:

"Спи, дрѣми, почивай, ти, който не спѣше,
Ти, кой бѣше вихъръ, котъль, що кипѣше
Надъ нѣкакъ злобъ, спихисъ
огнь.

Елементъ отъ страсти, отъ элъчка и
мошъ,

Душа пълна съ бури, съ блѣсъкъ и
съсъ нощъ,
Таийта вражда бѣше вражда
сътанина.

Твойта любовъ бѣше любовъ
исполнинска

Твойта симболъ бѣше: смърть или
свобода.

Сънъти ти — Балъзна, кумиръ —
народа.

Та това дѣйствително е бѣзъ и
Раковски:

Поетъ и борецъ, съчетани въ една
душа, лира и сабъ, взети въ една
ръка, съ погледъ, впитъ въ една
чѣль — нашъ български Прометей.

М.

почти всичко пияни. Сърбите по "закълк" озлобление гледаха, но чувствувахме, че француз не има да даде възможност да превземе към настъпващата жестокост. На

стражата се състояше отъ 15 крачани, наредени предъ 15 крачани отъ другъ, които съзидат тукъ бѣха много лоши. Тънката имъ жестокост. Навсяка път бѣха настъпващи пияни. Особено

вечеръ. И въ това състояние идваха около насъ — и съ ругане, бълкане, ритане, а въ нѣкои случаи и съ дърво, не истистваяко по-настъпващата.

Добре е, че човѣкъ много отъ

прѣживало забравя.

И сега въ паметта ми изкачватъ множество случаи, пълни съ терзания и мъки, които бихъ разказвалъ цели дни, за да покажа ужаса на плѣнническия живот.

Този ужасъ ме принуди най-сетне да се рѣша, въпрѣки всички опасности, да бѣгамъ.

Излебнала момента и се хвърлихъ по пътя на неизвестното, съ надежда, че милостивиятъ нашъ Богъ ще ми помогне. И слава на Него, днесъ азъ съмъ спасенъ.

Бѣгът видно съ своята дургари по мяже, редини отъ 6. рота на нашия полкъ **Петър Николовъ** и **Иван Поповъ**.

Пътът отъ Секулово до нашата линия, бѣше пъленъ съ приключения, борби отъ всевъзможенъ видъ прѣятствия, които могатъ да се наставятъ само съ надеждата, че ще избѣгнешъ отъ ада на робството и ще отидешъ при своята.

Той спасителенъ за насъ пътъ минаваше около с. с. Бачъ, Негочани, Лажецъ и Гърдигъ на Перистър; по него ние се движехме въ мрака на нощта, щастливо избѣгвайки желателните срѣчи съ неприятелски части и отдѣлни тѣхни войници, докато най-сетне достигнахме до наша частъ отъ "А" полкъ. Приеха ни отъ начало за неприятелски патруъ и безъ малко щѣхме да дадемъ опитаме нашъ куршуми и бомби, отъ собствени дѣтски произведения опредѣлената отъ Бога сѫдба, ния.

За изпълнение на прѣднечертаната си мисълъ, тѣзи 10—12 годишни дѣчурлиги основаватъ трупа подъ название „Олеле Мале“ и наредиха

отдѣлъ плѣнническия за с. с. **Марково**. Тукъ ни придаваха къмъ по-голяма група, която работи на тази новооткрита гара, гдѣ

отдѣлъ плѣнническия за с. с. **Марково**.

3. юни ни изпратиха на гара

по-голяма група, която работи

на тази новооткрита гара, гдѣ

отдѣлъ плѣнническия за с. с. **Марково**.

1. май съзвиха пакъ надъ

ца 18—20 германски аероплани

и загубиха при вло

посъщението бѣха много по-го

търъвото. Между другото,

запалени три патронни и единъ

ненъ складове.

3. юни ни изпратиха на гара

по-голяма група, която работи

на тази новооткрита гара, гдѣ

отдѣлъ плѣнническия за с. с. **Марково**.

Я си покажете рѣжката!...

Едъ тука, подъ блузата.

Ще е нуждно тогава... какъ

да снемете тая блуза.

Но вие не сте докторъ...

о тогава?

Функционът на доктора и ад-

ата, господище, съ родствени и

се съмъсватъ... (неловка пауза).

Знаете ли, какво значи алиби?

Не, не знамъ.

Туй то. За да се установи

що, че трѣбва да съблечете

ата.

Тя разваливаше се разходка,

ища, смутено се разкопчава и

ища единъ рѣжкавъ.

Ето... Видите ли пятното?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

Да, да, да, да! Пардонъ. Азъ

трѣбва да освидѣтелствувамъ.

Месте, моля ви се, рѣжката. Ди-

те по-дълбоко. Ами това що е?

Чайка! Чайка!

сти, настъпили къмъ Воксайон и Браве създават отбити. Трият французки атаки въ източната част на Шменц де Дамъ, съверно отъ военнициата Воклеръ съ кърваво отбити.

Източниятъ воененъ театъръ. — Германците почти завършиха операциите си въ Рижкия заливъ. Повече отъ 11,000 пленници, много ордиги и военни материали паднаха въ тяхни ръцъ.

Съ завладяването на огровъ Озелъ, а също и другите по-малки — Руло, Абро, Монти и др. германците създавати господари на Рижкия заливъ. Съ това германците пристигват по на съверъ морската си база, (досега бѣ Либава) могат да съсрѣдочатъ голъмъ флотъ и да предпримнатъ действия къмъ Ревалъ и финския заливъ.

До колко е голъмо значението на тази германска победа, личи отъ извѣстие, че русите изправятъ Ревадъ, а паниката въ Петроградъ още повече се усилва.

Рускиятъ флотъ, който не се отличава много съ своята дѣлоспособностъ, вписва голъмъ пасивъ на своята бойна дѣйностъ, още повече че русите, загубиха при последните морски сражения линейни си параходъ „Слава“ (13,500 тона).

Италиански воененъ театъръ. — Отъ нѣколко дена по Тиролския и Каринтийския фронтове се водятъ частични сражения. Заловени съ нѣколко стотинъ пленници и воененъ материал.

Иліадовски фронтъ. — Западно отъ Охридското езеро бѣше отбита една неприятелска атака, прѣприета съ нѣколко роти сълѣдъ продължителна артилерийска подготовка.

По Червената стина, западно отъ Битоля, и въ заловъ на Черна усиленъ артилерийски огнь. По Дойранските позиции умѣренъ обезопасителенъ огнь. Нѣколко неприятелски групи, които сълѣдъ огнева подготовка се опитаха да настѫпятъ къмъ нашите позиции въ заловъ не

Черна и южно отъ Добро поле, бѣха отбити съ огнь. Въ заловъ на Черна успѣшиха за насъ патрулни дѣйности.

Добруджански фронтъ. — Слаба огнева дѣйностъ при Тулча.

Подводната война. — Въ последните дни подводниците съ постигнали голъмъ успѣхъ. Само въ Средиземното море съ потопени 13 парахода и 4 кораби съ повече отъ 40,000 тона.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Фактътъ, че съглашението още не отговаря на папскатаnota, говори, че има голъмъ разногласия, които не могатъ да се преодолѣятъ. Едини говорятъ, че този отговоръ щѣл да бѫде даденъ прѣзъ идната седмица, други — слѣдъ парижката конференция, въ края на този мѣсяцъ, в трети — слѣдъ Лондонската конференция, която щѣла да се събере на 10. ноември, и на която щѣли да присъствуватъ и руски делегати.

Кайзерътъ въ Цариградъ. — Н. В. Кайзеръ е гостъ на Бутата. По този случай е имало тържество въ турска столица. Султанъ е назначилъ Негово Величество за Маршалъ отъ турска армия и му е връчилъ лично маршалската сабя.

Подписката за 7. воененъ германски заемъ. — Продължава напълно задоволително. До сега подписката по развитие надминава тая на 6-иа заемъ.

РАЗНИ.

Съ разрѣшението на автора и съ благословеннието на Н. Високопреосвѣщенство Търновския митрополит г-н Иосифъ, председателъ на Червената кръстъ, Търновски клочъ, който е напечатанъ разказътъ „Въ миръ и война“ отъ Д. Мишевъ, прѣпечатанъ отъ второто издание

разказъ „Свещенитетъ сълзи“ и го изпратихъ на нашите читатели, като приложение на въстника здено съ 19. брой. Ползуващъ се отъ случая да прѣпоръжчамъ сбирката разкази „Въ миръ и война“.

Познатия Плоацки гражданинъ Ив. Хаджи Гъковъ е подарилъ за фонда на 2. армия 300 лв.

УЧЕТЕ НѢМСКИ.

1. der Fluss, des Flusses.

(дер флус, дес флусес)

— рѣката; на рѣката (род. пад.)

2. das Wasser des Flusses ist warin.

(дас вѣсър дес флусес ист варм)

— вода на рѣката е топла, тука „на рѣката“ отговаря на въпроса „чия“?

3. mein, meine (майн, майне) — мой, моя.

dein, deine (дайн, дайне) — твой, твоя.

sein, seine (зайн, зайне) — искогъ, искога.

ihr, Ihre (ир, ире) — иенинъ, иенина.

Смѣхории, анекдоти и вѣдърости.

Практично правило 3—4—5 за лесно образуване прѣвѣдъръ въ полетъ.

Прѣди нѣколко десетки години, единъ любителъ на математиката е внесъл въ една отъ швейцарските банки 20000 лв. съ по 3% годишна лихва.

Който желалъ да си понапрѣгне ума, може да спита да получи тия 20000 лв., заедно съ лихвата имъ. За това е нужно да решимъ следующата задача:

— Да намѣри други три цѣни числа, осигуръ 3—4—5, които да

удовлетворяватъ тъй нареченото тагорово правило, а именно: рѣть отъ квадрата на дѣтъ върасъ на квадратъ на третото слово. (Квадрата на едно число получавана, като се умножи чи само на себе си). Такова също иматъ напр. изключението отъ ището на задачата три числа 4 и 5. (3. 3 плюсъ 4. 4 е равенъ 5. 5; 9 и 16 се равняватъ на 25).

Рѣшилътъ задачата да съобщи адреса си въ редакцията, чи имъ се укажи адреса на башкъдѣто да изпратятъ рѣшеніето.

Поменати са числа 3, 4 и 5, гатъ да послужатъ за изпитъ: пускане перпендикуляри, за изваждане прави линии — при поставата на землини, конюшни, вации, градини и др.

Това става така:

Ако нѣма рулетка, взема се же не по-късно отъ 12 метра, което се поставя бѣлъгъ на 3 на 7 м. и на 12 м.

Съединяватъ се двата края въжето 3 и 12.

Бѣлъгътъ 3 се тури при този на дадена линия, отъ дѣто и ме да издигнемъ перпендикуляр. Частица отъ началото на замъ до бѣлъга 3 (0—3) да лежи въ ладената линия, а частътъ на насочвамъ къмъ посоката, къмъ ято искаме да издигнемъ перпендикуляръ. Тъй поставено замъ като се обтегне, трѣбва да извади триъгълникъ съ страни 3 и 5 и линия между 3 и 4 да е правъ.

ВЪПРОСИ.

1. Кои са най силиното пипи?
2. Кждъ отива човѣкъ, кои са на 6 години?

ра покрити съ лицемѣрии плащъ на културата. Дизащи, които и дѣ сега съ роби на плѣтъта... Хе-хе! Знамъ ви изъ васъ! Нечиста тѣлпа е името ви!

Г. (Плахо). Ако искате... да си съмна блузата?

Ж. А? Какво? Но впрочемъ можете да съблечете и блузата. Любопитно е да види човѣкъ тия позорни слѣди... хм... на псевдо-културтргеритъ.

Г. (Показва разголената си рѣка) Ето я!

Ж. Да... Ала какви рѣди имате вие!... Нима бива да се показватъ такива... какъ да кажа... апарати за съблазънъ. За Бога, скрите ги!... Хм... Слушайте, ами какво би било, ако азъ взема и цѣлуна тази рѣка... ей-тука надъ самата стина?... Разбръса се отъ научна гледна точка... Знаете, азъ съмъ белетристъ. Трѣбва настроения, разбирайте? За въсъ никакъ ушърбъ... а за мене едно любопитно, нужно за музата усъщане...

Г. (Гледа го съ враждебенъ погледъ).

Ж. Разбираамъ. Не говорете свине! Знамъ, че съмъ свиня. Благамъ. Изѣгъхъ вече... (излизъ бѣро).

Печатница на Фондъ 2. армия.

VII.

Г. Уловила се за главата тича изъ стаята. Трона се на вратата. Влизъ войникъ.

В. Здрастъ! Не очаквахте нали?

Ще ме прости, дойдохъ да си взема сбогома. Генералската ревизия ме изпраща на фронта.

Г. На фронта?! Боже мой, това е ужасно.

В. Въ коридора ме чакатъ два другари. И тѣ също за фронта.

Г. Нека почакатъ. Но моля ви се, за малко сѣднете.

В. Да сѣдна! Желаете ли малко шоколадъ? Скажъ не скажъ — оти-вамъ да мра...

Г. А мене днесъ ме обидиха.

В. (Разсъни). Тъй ли?... Кой?

Г. Еднътъ адвокатъ, единъ докторъ, единъ старикъ...

В. Съ какво ви обидиха?... Хапнете си още шоколадъ. Дай да го поддълнимъ! (Дава и половината).

Г. Единътъ ме стисна за рѣката, направи ми синъ бѣлъгъ, другиятъ ужъ разгледахъ бѣлъга... меравци...

В. Та... ка! Това не е хубаво. Хапнете си шоколадъ! Я вижте азъ съръшъхъ моя.

Г. (Жално). И рѣката сега тѣй ме боли!... А ти, бѣдниятъ, оти-вашъ на фронта?

В. Тия негодини... нѣма ли за тѣхъ картечища.

Г. Навѣрно и вие ще поискате да видите рѣката, като тѣхъ...

В. Азъ бѣрзъмъ... На другата рѣка си казахъ, че ида по бѣрза

работа.

Г. (печално). И до сега рѣката ми гори... Какъ, мислите, ще трѣбва ли да и правя компрѣсъ?

В. Не зна... ачи! Но защо не ядете шоколадъ! Яхте! Съ това се таека рѣдкостъ!

Г. Мога ли да ви покажа рѣката си?... Азъ знае, че вие не сте като другите.

В. Не, защо да ви затрупвамъ. Азъ бѣрзъмъ, другарите ме чакатъ... Знаете, бѣрзъмъ за фронта.

Г. (мрачна) Но вие все таки ме поставяйте... Вижте, каква си нищо...

(Тя сѣди съ навѣдена глава и голо рамо).

В. Да не се простудите само. Тукъ страшно духа...

Г. Той ме ощипа и по крака... подъ колъното.

В. Ахъ, какъвъ негодай!

Г. (плахо). Да ви покажа ли?

В. Че защо? Ще трѣбва да събувате чората си, азъ бѣрзъмъ...

Ще се простудите. Изваждте шоколадъ.

лада, де! Той се разтопи въ цѣлъ ви.

Г. Значи, вие право на фрата... Боже мой, какъ вие мислите!... Каква е тая генералска ревизия?

В. (Кричи изъ стаята загрижено). Ето ти тебе положение. Хуже бернаторскаго! Азъ взе да и струпа, че и вие... хе-хе... харесвате.

Г. Каква е тая генералска визия? Нѣма ли отмѣните? Ни нѣма да останатъ войници тукъ града... да ни пазятъ?

В. Ужасно! Двѣ години ки-ларски мѣжъ, а сега на фронта. Ужасно!

Г. Ахъ, милъ... (като го близъка, прѣгръща го и го цѣлю).

Задъ сцената се чува войнишка гласъ:

„Ивановъ, скоро ли ще опишъ работата си?“

В. (Като отива до вратата). Всичето вие на гарата и тамъ ме кайтъ!... Работата исчезнало. Ме задържи... още малко.

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ОЩЕ ЕДИНЪ УДАРЪ.

чалнието, което произведо- ветъ на Лифландия и Естландия, неприятеля и на неутрални- ще станат незаменими бази за щи операции на германския подводниците и хидропланите. Тъ- зи успехи на германската мари- неизбъжно ще повлияят и върху сухопътния фронтъ въ крайбрежната зона и далеч отъ нея. Владѣнието на тия острови засилва германското разположение за съмѣтка на руското.

Независимо отъ по-нататъшния развой на морските и сухопътни операции на източния фронтъ, досегашните въздействия на новия ударъ върху неприятеля се очъртаватъ.

Паниката въ Петербургъ, по свѣдения, които идатъ отъ Шве- ция, е извирено голъма. Гаритъ съ натъпкани съ хора, които оставятъ всичко на произвола и се душатъ за място въ трена. Особено тая паника се е усилила, като се е разнесъ слухътъ, че правителството е разпоредило да се изправи голъмиятъ военен портъ Ревель. По съверната руска столица, като тъмни призраци, пълзятъ всевъзможни слухове, какво руската флота се съединила съ нѣмската и настяпвала къмъ Кронштадъ противъ правителството. И по следствия върху политиката и тия слухове, видно съ хилядитъ бълканци, отиват и къмъ старата столица Москва и по цѣлата руска земя. Недовѣрието къмъ правителството расте и тайната борба срѣтущо него се засилва. Всѣ па-ти хвърля вината върху другите за процеса на разлагането въ войската. Има свѣдения, че прѣдъ английското посолство и прѣдъ зимния дворецъ съ стали шумни демонстрации срѣчу Англия и правителството. Самата руска преса не си прави илюзии за положението, което съчита за крайно сериозно. Тя признава, че новите германски операции съ грижливо пригответи и че се изпълватъ извирено умѣло. Голъма част отъ пресата отдава влошаването на военното положение на обстоятелството, че руските офицери съ се отдали повече на политика, отколкото на свѣтъ. Заливътъ и пристоящата на Зундена, по бръго-

Съ една дума, новиятъ ходъ на германската стратегия клони да усили анархията и разложението въ Русия, да тури мисълта за по-нататъшно съпротивление въ положение на „матъ“. Защото ясно е, че германците съ новите си операции, приготвяни отправна база за широко замислен пролътни операции.

Съглашенската преса е тоже не- приятно сюрпризирана и смутена отъ плана на германския глашайщъ. „Дейли Мейл“ приздава, че германците съ новите си дѣ- ствия, се приближаватъ къмъ Петроградъ и че вече съ сериозно застрашили руския флангъ. Парижките военни кръгове, също така, гледатъ много сериозно на положението.

Но особено горчивъ хапъ ще биде тая победа надъ англичаните. Не съ тъ да не знаятъ, че подобна операция е била извирено трудна и че недавнашните слухове, какво въ германската флота имало разложение и бунтове, при наличността на тия chef d'oeuvres на германските военни сили, тия слухове ще останатъ, като една злостна клевета.

Ще чакаме развитието на новия германски замисъл и неговите последствия върху политиката и тия слухове, видно съ хилядитъ бълканци, отиват и къмъ старата столица Москва и по цѣлата руска земя. Недовѣрието къмъ правителството расте и тайната борба срѣтущо се засилва. Всѣ па-ти хвърля вината върху другите за процеса на разлагането въ войската. Има свѣдения, че прѣдъ английското посолство и прѣдъ зимния дворецъ съ стали шумни демонстрации срѣчу Англия и правителството. Самата руска преса не си прави илюзии за положението, което съчита за крайно сериозно. Тя признава, че новите германски операции съ грижливо пригответи и че се изпълватъ извирено умѣло. Голъма част отъ пресата отдава влошаването на военното положение на обстоятелството, че руските офицери съ се отдали повече на политика, отколкото на свѣтъ. Заливътъ и пристоящата на Зундена, по бръго-

ударитъ на германците, които бѣха проникнали далеч въ нейната територия, слѣдъ пробива при Дунаецъ.

Сръбскиятъ посланикъ въ Букурещъ, Маринковичъ, дълбоко загриженъ отъ предложението на съюзницъ, на 11. августъ е посетилъ единъ извѣстенъ ромънски политикъ, когото съмѣталъ за противникъ на Братиановата политика, и му казалъ буквально слѣдното:

„Слѣдъ като бѣха дадени всички гаранции на Сърбия, сега, съ сигурното съгласие на Англия, съ предлага на Ромъния Банатъ, а на България цѣла Македония до Охридъ, включително Скопие. Всичко тридесетъ хиляди квадратни километра. Да се даде изходъ къмъ морето, като компенсация за Сърбия, антантата не е промълвила ни една дума, за да не възбуди Италия. Слѣдъ всички дадени отъ насъ жертви, сега ще бдемъ ощетявани пъкъ отъ Италия.“

Става ясно, че съглашението на балканитъ е играло ролята на банкротъ, който много и на всички обѣщава, само и само да привлече сили въ една пляшка, отъ която малките народи да получатъ трохи и то слѣдъ като се борятъ помежду си за тяхъ.

M.

Фландърскиятъ фронтъ.

Англичаните прѣдприематъ вече десетъ сражения съ нечувана сила и при невижданъ до сега разходъ на мunitции, за да завзематъ базата на подводниците въ Фландрия. Придобивката отъ всички 10 сражения се състои въ това, че англичаните успѣха да проникнатъ въ германската отбранителна зона на една ширина отъ 30–35 км. отъ 1–да бк. на дълбоко. За да добие този успехъ, Англия хвърли въ огъня цѣта на армията си, като даде столица хиляди кървави жертви безъ да се съмѣтъ загубътъ на 4. и 9. октомври. Загубътъ на Нивеловата кървава офанзива остава далеч задъ понесените сега загуби. Общата придобивка – теренъ на десетъ грамадни сражения въ Фландрия се равнява едва на една трета отъ придобивката на сражението на Сома прѣзъ 1916 г.

Макаръ че Англия е поставила на Фландърския фронтъ цѣлата си армия, като на място даже има и френски войски, срѣчу само една част отъ германската армия, пакъ не успѣ да ограничи ни най-малко инициативата на германското командуване.

Съглашението и балканите.

Игритъ на съглашението съ балканските държави прѣзъ периода на войната постепенно се разкрива. Става ясно, че въ момента на голъма нужда, то безогледно е сипало обѣщания, съ единничкото на мѣрение да тури стъна между Централните империи и Турция.

„Люмънъ“ дава интересни свѣдѣния относно нѣкое отъ маневрите на съглашението прѣзъ 1915 год.

Русия, подъ натиска на Франция, на 7. августъ е предложила Банатъ на Ромъния и Македония на България, за да ги привлече на своя страна. Въ това време, както е известно, Русия изнемогваше подъ

Страница 2.

Когато тактиката на Хайгъ до сега е останала безрезултатна, германският метод на защита на западния фронт даде възможност не само да се устои срещу англо-френските атаки на западъ, но и да се постигнат грамадни успехи в Галиция и Буковина, при Рига и Якобщадт. Шо се отнася до хвалбите, че англичаните могли да започнат всеки ден подавана война срещу армията на Баварския пръстолонасъдникъ, то големите неуспехи пръв последните дни доказваха, че и тези хвали са свидетелства на интересни мъхури. Интересно е, че Англия, която до сега даваше до извънствия степен съответстви на истината военни бюллетини, сега се вижда принудена, въроятно от страхъ пръв да кърваща истината, за да поддържа войнствения духъ у народа, да дава подобни лъжливи съобщения. Осъщността на това съобщение за победи Англия ще се заблуди неутралните страни. Но тази измама не ще може да устои. Десетък опита за прибиране на фландърския фронт не са нищо друго, осъщността на непръжната редица от най-текущи и най-кървави английски неуспехи.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ.

Прѣдъ трупа на пилота.

(Кореспонденция на редактора Константина Георгиев)

На свѣтлата памет на подпоручикъ **Бодо**, загинал във въздушни бой при Бѣласица на 2/10. 1917. г.

Непознатъ, долетът от далечъ къмъ насъ орелъ, поклонъ прѣдъ твоя подвигъ величавъ. Ти си тъй близъкъ днесъ до нашите сърдици! Прѣдъ насъ е твоя трупъ окладът, а духът ти, мощните ти души, останати горѣ да витат въ безграничния въздушенъ океанъ! Острата печаль, която ще се вливъ въ душата на твоите близки, не оставя и на шестъ души въ покой.

Замакът и полетът твой въ борбата люта и неравна и днесъ стои прѣдъ погледа ни ужасът и въз-

хитът. Катъ птица гигантска, въ бой неравенъ, ти пада съразенъ. Борбата бѣ неравна — вие бѣхте четири, а ти седемъ! Съ затаенъ джихъ отдолу слѣдъкме ние тазъ борба. Бѣхме разкрили душитъ си за тебъ, съ трепетъ съпровождахме гордата линия на твоя полетъ. Сърдцата ни се съхна, замръха, когато ти, катъ свѣтъвична стрѣла се спусна отъ гора, същъ орелъ, сграбчила жертвата си. И този мигъ ни се стори вѣчностъ, пълна съ неразгаданъ ужасъ и радостъ съмнѣніе. Ти бѣ съразенъ... Капризътъ на борбата разбиха твоите крилъ и усочъ на Бѣласица, до самата огненна линия, отъ която слѣдъка хилади очи твоята трагедия, приеха твоя трупъ.

И сега, прѣдъ твоите останки, въдъхновени сине на Германия, стомъни ние, печално дигащи очи нагори, дано състимъ твоя духъ!

Далеченье странника, стоиши прѣдъ насъ ти, може братъ по оржани и човекъ, изпълнилъ съ честь свою дълъгъ.

Ние падаме на колънъ прѣдъ тебъ. Ти, прѣлетътъ отъ далечъ при насъ, да се боришъ ведно съ насъ, съ многоглавия врагъ на твоята и нашата родина. Съ гореки цветя ще окичимъ скъпите намъ останки на бореца — горски цветя, събрани отъ бранните полета на нашата съюзническа частъ. Събрани цветя отъ суртовитъ чада на нашите балкани, на тебе, синъ на Рейна и чедо на Харцъ. Скъпите цветя, оросени съ кръвта на безсмъртните, опърскани, може би, и отъ рубините на твоята кръвъ.

Около ни вѣвъ вѣковната гора и се отеква въ душитъ ни, като молитвъ шепотъ; ревътъ на борбата, въ лъво и въ дясното на насъ — като камбанъ звънъ. Надъ насъ, катъ сводъ черковенъ стои небето — твоето небе, и незримо ни гледа милиарди звезди, крайните точки на твоя копненъ.

Още веднъжъ поклонъ прѣдъ великанъ ти сънка, птица отъ вѣчността.

Пладът е. Мъглата, легнала по висините, се стоява. Разкриватъ се хоризонтътъ къмъ Пиринъ и къмъ Круша.

На отредения пунктъ по маневрения путь е строена почетна рота.

До нея полковата музика на * * полкъ.

Тукъ е полковниятъ командиръ съ група офицери.

Слѣдъ малко пристига колата, която носи останките на пилота. Ротата остава военни почести, придвижватъ войниците съмътъ шапки, музиката свири „Коль славенъ“.

Разлъка се елегичните звуци и завладъкъ душитъ съ молитвено смирение. Усочъ и бездълъ на страшната планина отекватъ се унесени и тежки, съкъшъ Бѣласица взема за себе си скъпата въ еле-гиятъ, и немъ остава тягата.

Неволю мислите се отнасятъ въ она край, където живѣятъ твоите близки, които милътъ и бядътъ надъ твоята участъ, горда и сразена птица! Колата подъ надолището на пътя, където води въ селото. Тамъ родни другари чакатъ покойника, за да го отнесатъ, дѣтъ съзи на близки, ще росятъ неговия гробъ.

Пътътъ изви върхъ гъстата гора и процесията се изгуби отъ погледъ.

Въ душитъ, широки да възприематъ и пазятъ светътъ чувства по героите, се врѣза за винаги името **Свобода**.

M.

ИЗЪ ЧУЖДИЯ ПЕЧАТЬ.

Английската таитина.

„Франкфуртеръ Цайтунгъ“ пише: Напразно въ къмъ „Манчестъръ Гардънъ“ се позовава на бързия успехъ на английските атаки. Фактъ е, че отдалътъ шурмови вълни следватъ една друга въ много по-кратки паузи, отколкото при минаването на французи. Обяснянето за това е просто: английската атака напоследъкъ се направлява срещу една сравнително тѣсна ивица отъ съвсемъ незначителна дълбочина. Върху нея концентриранъ всичкиятъ ужасътъ артилерийски огнь. Заднътъ линии изглежда да се заематъ, въ противоположностъ на по ранната таитина, въ много по-слабъ размѣръ. Почеке ли пъхътната атака, то огнениятъ поисъ се прѣмѣстява само малко по-напредъ: и пакъ

концентрира съвсемъ артилерийски огнь остава ограничено върху една не особено дълбока ивица теренъ. Ние констатираме по-рано още, че тази нова тактика съвършено изключва едно рѣшение отъ големъ мащабъ на стратегически проблемъ, понеже въздѣйствието не стива въ достатъчна дълбочина. Огнената вълна се мѣстя напредъ съвсемъ послѣдователно — бавно, вслѣдствие съгънъ на германската отбрана. Понеже английската артилерия, при този начинъ на опериране, се стреми да постигне едно съвсемъ слабо въздѣйствие на дълбочина и слѣдъвательно не използва при всяка една атака пъдни размѣръ на своята поражаемостъ, то тя може безъ промъжъ на позицията да подготви и поддържи нѣколко атаки. Бързата послѣдователностъ на атаките се обяснява, значи, отъ незнанието пространственъ успѣхъ на атакуващия противникъ. Естествено, не може да се оспори възможността да се прѣмѣстятъ, кога напримеръ, при непрѣмѣнни условия, би могълъ да се достигне каналътъ на Брюгъ; обаче, може би, най-голямата английска грѣшка въ тази война е, че тѣ все изнове се подвеждатъ да третиратъ и стратегически нѣща отъ точка зрѣніе на най-пътна шематизъмъ. Едно единствено контра-движение на Хиндейбургъ нѣколко пъти вече е промъжло изъ основа прѣзъ тѣзи 3 военни години стратегическото положение.

„Морскиятъ орелъ“.

Въ южната част на Тихия океанъ кръстоносеща германския спомагателенъ крайцеръ „Зеевадлеръ“ (морски орелъ). Прѣдоставенъ самъ на себе си, безъ нѣкаква база, изложенъ на големи опасности въ чужди и далечни води, той съмътъ верижено изпънявалъ дългътъ къмъ отечеството си, като прѣдъвълъ съмъ неприятелските парадходи. Споредъ амстердамския Лоидъ той успѣлъ да потопи много неприятелски пароходи, на стойностъ за повече отъ 250 милиона лева. Споредъ „Дейли Мейъръ“ той напусналъ Германия, маскиранъ като шведски пароходъ съ дѣски. Единъ английски торпилъ го задържалъ, но

СПОРТСМЕНЪ.

Въ Ливерпуль, къмъ южната част на града, е къщата на Макдоналдъ. Тя има суровата и замъглена физиономия на другите къщи. Току що избѣлъна, всрѣдъ зелената градина, тя изглежда като кациала бѣла птица и приятно е на минувачите да се спрятъ и погледнатъ на нейните два хубави балкона, на единът отъ които прѣзъ дните стои жената на Макдоналдъ, заета съ плетене или шиене. До нея двѣ дѣвици всъкого играятъ върху мечешка кожа и гугукатъ като гълъби. Тѣ често късатъ бѣла хартия, хърълятъ я надолу отъ балкона и се радватъ на парчетата, които играятъ въ въздуха като сънци.

Майката съ двѣ дѣца обича да стои на балкона и да слѣди,

кога край желѣзната ограда ще ми- не пощалиона. Той често има по-съмъ писма отъ далечния татко, въ всъко отъ които, непрѣменно, ще има по нѣкакъ сюрпризъ. Днесъ тѣ чакатъ общаното отъ него дълго писмо. Вече три дена подъ редъ пощалионътъ минава край къщата, безъ да се отбива. Жената на Макдоналдъ знае, че много прѣмеждия лежатъ по пътя на тия любими писма и че торпилътъ на подводници съмъ, които не жалътъ цѣли пароходи, натоварени съ хора и скъпи материали, могатъ да погубятъ и писмата на Макдоналдъ безъ да ги заболи сърдцето...

Страшно и жестоко нѣщо е външната и защо бѣше нужно на Макдоналдъ да се оплита въ нейната кървава паяжина? Можеше и той, като другите си два брата, да под-

лива отъ Лондонъ масло въ огъня, а не съмъ да влизатъ въ не- го... Да подлива, както правятъ умнитъ англичани. И каква е тази жаждъ за споръ у него? Ужъ, той тѣ сили обича Мери, писмата му, ужъ, съ напоени съ такава тяга по Beuti и Persi, а щомъ дойде въ отпускъ, не го сдъръжа. Като че ли душата му е способна да тѣгува, но само тамъ отъ далечъ; като че ли любовта му къмъ приключенията поглъща оная любовъ, която Мери счита за единствено най-ценно въ живота. Всичката работа е тамъ, че Макдоналдъ е шотландецъ Той и въ мирно време обича войната и опасностите. Инъкъ нѣмаше да ходи по ония страшни гори да търси мечки и вълци. — Макдоналдъ! Ако би знала ти, колко страда по тебъ твоята Мери!

Ето го общаното дълго писмо. Мария го държи въ бѣлите си и треперящи ръце съ съжали трепетъ.

петь, както държи молитвенника въ храма. Всѣка буква въ него е свята, — това съ ангели благовѣстители, които летятъ тѣ отъ далечъ, за да й напечатнатъ, че той е здравъ, че той мисли за Ливерпуль, за нея, за Beuti и Persi. Може би, въ скритътъ недра на бѫдащето, сѫдбата готви страдание и скърбъ за крѣхката душа на жената, но щастлива е тая душа, че днесъ присъда благата вѣсть отъ ангелитъ, дошли отъ далечъ, за да изпълнятъ душата ѝ съ ипостата на живота: вѣрата, надежда и любовъ! ..

Мила Мери,

Днесъ напоно излѣзъ невредимъ отъ буритъ на борбата. Шрапнелитъ се пуха около аероплана, безъ да смутятъ мои духъ. Четири неприятелски ястреби се спуснаха върху ми, .. не може да се

накъ го пусналъ, понеже не намѣрилъ нищо подозрително. Като пристигналъ въ Тихия океанъ, дъските били изхвърлени и парадохът за почнала своята дѣйност. Най-посирь парадохът спрѣль при единъ отъ Кораловите острови, за да биде прочиственъ. Тамъ, споредъ единъ съобщение на Райтеръ, той билъ изваренъ отъ морска бура и потъналъ.

Частъ отъ екипажа била останала на острова, кѫдѣто слѣдъ ожесточена съпротивата била плѣнена. Другата част избѣгала по-рано на единъ плѣненъ френски парадохъ, който билъ приспособенъ за сламагателенъ крайцеръ. Прѣзъ последните седмици „Зеадлеръ“ билъ прѣстѣданъ отъ 24 неприятелски парадохи.

Италиански неволи.

Липсата на хранителни припаси анимава всички италиански умове. „Кориера дѣла Сера“ описва положението така: Днесъ, само нѣколько години слѣдъ жетвата, въ много големи градове липсва оризъ и пшеници произведения. Масло може да се намѣри само въ най-добрия ресторант и то по неимовърни цѣни. При това зимата чука на вратата. Каквото донесе тя, то ще биде нова верига отъ страдания за Италия.

Отъ Лугано съобщаватъ: Социалистическата лидеръ Енрико Фери се присъединилъ къмъ новата парламентарна група съ намѣрение да прокара въ камаратата дневенъ редъ, съ които да се иска отъ правителството да започне въ съгласие съ изложниците акцията за миръ, за да ускори края на войната.

Английскиятъ кабинетъ разплатенъ.

Отъ Амстердамъ съобщаватъ: Въ либералните кръжове имало незадоволство отъ икономичната програма на кабинета. По този поводъ съществувало ужъ намѣрението да се свали кабинета. Положението на Лондъ Джорджъ било доста разплатено. За да излѣзе изъ трудното положение, той билъ свикалъ новата съглашенска конференция, за устъпъ.

прѣдаде онай наслада, която изпълва душата слѣдъ щастливо завършения бой, — слѣдъ тия спускання и качвания по хубавите линии на полѣта. Помнишъ ли онай прекрасенъ стихъ на Шелли:

„Хвърчахъ азъ като птица въ бѣжките пространства и сънъ тамъ духътъ си свободенъ отъ земята.“

Свободенъ отъ земята, мила Мери! Разбирашъ ли? Не, азъ и дълъ войната ще остана авиаторъ. живъ въ въздуха, въ този чистъ и всѣкога чистъ въздухъ. Ще замъ само въ Ливерпуль, въ ката кѫща при тебъ, Беут и оси, катъ Антей... и то не за него.

Отъ тута до края на листа, единото пространство е покрито сълънчукви. Това правя по подра-

да се разгледатъ цѣлите на войната.

Асквитъ и ирътъ.

Въ сѫбота Асквитъ държалъ въ Глазговъ нова рѣч, въ която заяви, че съглашението трѣба да нанесе нѣкоя по-значителна победа, преди то да задочне прѣговори съ неприятеля за условията на мира.

Болшинството на правителството въ френския парламентъ постоянно намалъваше. Въ засѣдането въ вторникъ по въпроса за Малви то е било само съ 57 гласа повече отъ опозицията.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

На военниятъ театъ.

Въпрѣки неустъпките си на западния фронтъ, англичани и французи не прѣставатъ да се напъватъ за постигането на „рѣшилни устъпки“.

Въ последните дни артилерийската дѣйност се е наново усилила. Прѣдстоятъ липъхотни дѣйствия, това скоро ще се види. Каквото и да правятъ, англичаните и французи не могатъ и нѣма да иматъ устъпъ. Зависимето на островите въ Рижкия заливъ даде на германците ключа къмъ Източното море, а бързината, съ която се извърши, е смутило не само русите. Финскиятъ заливъ е застрашенъ, а съ него и руския флотъ. Докато германскиятъ флангъ е напълно осигуренъ, положението на руската съверна армия става много затруднително.

За русите нѣма изходъ — едно-то поражение ще докара и друго.

Македонскиятъ фронтъ се оживи; прѣдприетътъ на мѣста неприятелски частични атаки създушени и така ще свършатъ всички малки и големи опити за настѫпление на този фронтъ.

Въ Добруджа наприятельъ се мъчи напразно да проникне и разузнаше нашето разположение; всички му опити съзъртили не устъпъ.

Перси не ходи ли още въ дѣтския спортенъ клубъ? Природата жестоко би обидила въ мене бата, ако Перси не стане първия бой-скуотъ въ Ливерпуль.

Твой, но не само твой,

Макдоналдъ.

P.S. Жълтиятъ листъ, приложенъ къмъ писмото, нека ти напомни за изследвалите близнове за Стокхолмъ...

Борбата въ въздуха се свърши съ това, че единъ английски аеро-

РАЗНИ.

ВЪСОКОИТЕ ОТЛИЧИЯ.

Негово Величество Кайзерътъ при своето извънене е наградилъ Главнокомандуващи армията генералъ Жековъ съ ордена на Червения Орел I. степенъ съ мечове; командуващи 2. армия генералъ Тодоровъ съ ордена Пурпуръ Меритъ; командири на „**“ дивизия генералъ Богдановъ съ ордена на Прусската Корона I. ст.; командири на „**“ бригада полковникъ Торомановъ съ Железната Кръстъ I. степенъ, командири на „**“ полкъ полковникъ Янакиевъ съ ордена на Червения орел II. степенъ.

Осѣнъ това, наградени съ множество видни лица отъ военното и гражданското вѣдомство.

Пригответъ въ законопроектъ за откриване медицински факултетъ при Софийския университетъ, който ще биде внесенъ въ сегашната извѣрвредна сесия на Народното събрание.

Отъ начало на м. ноември централната кооперативна банка започва да изплаща обезщетението по градобитнината.

Министерството на земедѣлните е изчислило реколата на овощните въ Кюстендилско за около 20 милиона лева.

Хилендебургъ подарилъ портрета си съ саморъченъ подпис на български журналисти, които посетиха Германия.

Дюранде д' Италия се научава отъ Петроградъ, че на международната конференция не щълъ да участвува руски делегати.

Италианскиятъ парадъ „Бари“, съ който пътували бившите гръцки консули въ Турция, биде торпилиранъ отъ германска подводница. Спасени пътници съзтворени въ Корфу и Италия. Опасяватъ се, че съзагинали нѣкакъ гръцки инженери.

Експлодиранъ и потъналъ за кратко време въ Срѣдиземно море френскиятъ парадъ „Меди“, натоваренъ

съ муниции. 250 души пътници и алжиришки войници изчезнали.

Назначенъ съ отъ Германския и Австроунгарския императори 3 редици на новото Полско кралство. По тоя поводъ съзстанови изъ Полша големи тѣржества.

Тайни се научава отъ Римъ, че изгледите за правителството да остане не въласть постоянно намаляватъ.

Стокхолмъ. — Извѣстие за потопяването на 13 парадоха въ Сѣверно море, заедно съ устъпъките на германците въ Рижкия заливъ, направиха тукъ голъмо впечатление. Двѣ събития се считатъ, като катастрофа за Англия и признакъ на бойната способност на германската флота.

Лондонъ. — Адмиралтейството съобщава, че били потопени два английски торпилъри отъ германски военни парадохи. Отъ 290 души екипажъ спасени били само 10 души.

Петроградъ. — Понеже изборите за учредителното събрание създръгдени за 23. IX., то временното правителство обяви думата за разтурена.

— На Озелъ, Моокъ и Даго германците съ взели повече отъ 20,000 пътници и повече отъ 100 ордъни.

— Въ Срѣдиземно море създръгдени 12 парадоха и 3 кораба съ повече отъ 46,000 тона.

— Една германска подводница се възмърна въ залива на Генуа и въ 18 минути потопила 3 добре на товарени парадоха.

— Прѣзъ септември създръгдени отъ централните сили 672,000 тона неприятелски парадохи; а отъ започването на неограничената подводна война 6,975,000 брутини тона.

Рѣшения на специалната комисия по прѣхраната на София.

1. Всички офицери, войници, военослужащи и милитаризирани чиновници се продоволствуватъ отъ комисията, само ако съз представили удостовѣрение отъ частите си, че не съзучили на храна, или

планъ бѣше подпаленъ. Останкитъ му паднаха до Струма.

Пилотъ и наблюдателъ бѣха изгоряли на вѫгленъ.

Въ аероплана се намѣри муша-менъ пакетъ. Въ него бѣха писма, ... които бѣха само леко обгоряли.

„Мой мили Макдоналдъ,“
Твоите писма ме радватъ и съмъщатъ. Ти пишишъ всѣкога „не твой.“ Колко това е мило. Азъ почнахъ да усъщамъ, че дѣйствително „твой“ е баналяно.

Кога ще слѣзешъ като Антеля до земята? Бѣлата кѫща въ Ливерпуль те чака съ жажда, която познава само будуинътъ въ пустинята.

Беутъ въ края на мѣсецъ празнува своята дяволска възрастъ. Безъ тебе това празненство би изгубило топлотата и блъсъка си,

Перси казва, че много повече красота намира въ морето, отколкото въ въздуха. Мечтае да съмънешъ останали адмирали, които така често ни кара да спомняме съдържимото на музейтъ.

Тная и само твой Мери. Въ плика на това писмо стояха двѣ мили дѣтски рисунки. Съ тѣхъ Беутъ и Перси съблазняватъ Макдоналда да се върне въ Ливерпуль. Рисуватъ му бѣла кѫща, маси съ бутилки и цвѣти.

Оѓнътъ, който е изгорилъ аеропланъ, и обърналъ въ вѫгленъ и Макдоналда и наблюдалъ, е пощадилъ по нѣкаква страна случайното женското и дѣтски писма.

— Види се, откажнатъ отъ сърдцето по-трудно изгари.

Мурготъ.

Страница 4.

че получават само известни продукти, напр. хлъбъ.

2. Военнослужащи, командирани служебно въ София, се продоволствуваха, ако не получават храна от Етапното коменданство, или друга войскова част.

9. Военнослужащи, дошли въ София от отпуск, се продоволствуваха от дена, до когато съдовстворени съ храна от частта си до дена на заминаването им. Прѣди заминаването си тѣ съ длъжни да депозират документите, дадени имъ за прѣхрана, въ комисия и съ бѣлъката отъ съответните участъци завръзват билетите за пътуване.

4. Кенингеръ и слугите въ гостилинището се числятъ на храна къмъ заведението, въ което работятъ.

НАУКА И МОРАЛЬ.

Страхътъ.

Богъ е моята крѣость и моятъ щитъ.

Псаломъ XXVII.

Твърдъственія и грозна сила въ душата на човѣка е страхътъ. Прѣвѣщението се указва безсилно да убие неговата мрачна властъ. Въ първоубийствените врѣмена чувството на страхъ, както у хората, тѣ и въ животните, е властувало надъ всички други чувства. Страхъ отъ всичко, недовѣрие къмъ всичко, да стои въчино на щрекъ — това е животъ на звѣра. Такава е била и участъта на човѣка въ онни времена, когато му е лисвало оружие срѣчу по-силнѣ животни и противъ необузданнѣ сили на природата. Ужасътъ, който е изпълвалъ душата на нашите прародители, при първите крачки на човѣшкото развиеніе, е билъ огроменъ. Тѣ че страхътъ е нашъ старъ и до сега не е уничомъ побѣденъ врагъ.

Опинть показава, че изтънчената култура се явява като срѣда, която спомага на неговото развитие. Поплюситъ на варварското и цивилизацието въ туй отнѣніе, както и въ много други, се допиратъ. И обществата, както и отдалечнѣ личности, прѣживаватъ възрастъ на мяжество и увѣреностъ въ свояте собствени сили. И отличителнътъ бѣлъгъ на тая възрастъ се явява, именно, тая природна неустрашимостъ и тая увѣреностъ. Обществата съдѣдъ това останяватъ, и почватъ напомъвътъ отъ всичко да се плачатъ.

Осложненіята въ живота, нараснато на искусственѣ нужди, изнѣженостъ, крайната нервностъ, упацъкътъ на съвѣтъ — то постѣдствията отъаждатъ на човѣка за наслаждения, постѣдствия, които го правятъ робъ на страхъ. Добръ е говорилъ Катонъ на свояте сърдемнини въ периодъ на тѣжката упадъкъ, като имъ е казвалъ: „Загивамъ! Защото много почнамъ да се страхувамъ отъ смъртта, изгнанието и бѣдността.“

Нѣкои методи при възпитането сѫ основани само на страхъ. Това не въобще е нужно и полезно. Съществува даже нравственостъ, базирана на страхъ. Тази нравственостъ е позната на всички ни. Тя учи, че доброто е тамъ, гдѣто нѣма опасностъ.

Печатница на Фонда 2. априлъ

ностъ, гдѣто нѣма рисъкъ за живота и паритъ имъ. Съ помощта на тихъ правила могатъ да бѫдатъ избѣгнати известни груби пороци, но за това тѣзи правила убиватъ възможността да бѫдемъ истински хора. Да бѫдешъ честенъ, да указашъ услуга на свояте близки, да защищавашъ върховния идеалъ на отечеството си, да използвашъ истина, съ единъ думъ, да вършишъ това, което човѣка прави човѣкъ, не въобще е безопасно. Добрътъ дѣла иматъ по нѣкога и твърдъ лоши постѣдствия. За повърхностъ погледъ, разбира се. Тѣ че страхътъ отклонява не само отъ злото, но и отъ доброто. Страхътъ не е такъвъ рѣдъ чувство, върху което да бѫде основана една солидна, човѣшка нравственостъ. Въ большинството случаи той е деморализиращъ факторъ. Той е средство само за несъзнательнѣ. Като гнушавамъ на хората, напр., страхъ отъ болеститъ, ние трѣбва да държимъ съмѣтка, че съ това можемъ не само да ги предпазимъ отъ тѣхъ, но и да разиемъ въ тѣхъ малодушне. Трѣбва да се пазимъ, да не заставимъ съ свояте съмѣти, човѣкътъ да избѣгва не само вредните за своето здраве влияния, но и изпълнението на своя дългъ. Защото не въобще това изпълнение, на прѣвът погледъ, е полезно.

(Слѣдва).

Умотворенія изъ окона.

МАЙСТОРЪ ДОНКО.

(Легенда отъ Бѣласица).

На срѣдата, чакъ надъ пѣтъ Струмица — Петричъ, до полнѣтъ огражденски, вижда се бивакъ — отъ бѣло-санси земланци, правени съ керпичъ. Майсторътъ имъ билъ е Донко — древенъ нашъ юнакъ. Кой легендата за него въ тозъ край не е чулъ?... „Тука нѣвга Майсторъ Донко съ Магда сей любилъ... Съ любовта си въ спорна зона той веднъжъ нахлуъ... И на бѣлия съмѣтъ вече хичъ не сей явилъ“ — Тѣй легендата се носи отъ уста въ уста. Но не е въсичко върно. Богъ саль всичко знай!

— Денемъ нищо чудно нѣма, съмъ прѣвъ нощта неспокойно е въ бивакъ, съкашъ духъ блужда... Въ късна добра, щомъ катъ легне всѣка жива тваръ, Магда слизъ пречешмата. Измий се добръ. Послѣ скришомъ ще надъзрѣе милия другаръ, — ще надъзрѣе, безъ да може другъ да въ съмѣтъ.

— Магдо! — Донко! — Мила моя! — Ахъ, ти мили мой! — Гласове се чуваатъ ясно: — Донко, здраво дръжъ! — Прѣлѣтъ моя! — Охъ! — Ахъ! — Донко, стига вече! Стой! — Ихъ, кавка си, Магдо, чакай още поне веднъжъ!...

Въ ранно утро — още не пѣли първите пѣти — стихналъ е бивакъ вече, както изнапрѣдъ... Салъ на дъщъ него по Огражденъ самъ човѣкъ върви. Шомъ се вгледашъ, че познаешъ Магдинъ силуетъ. —

Любовно писмо.

Любезна ми, Марушка —
За менъ си ти, катъ пушка,

За менъ си ти, катъ попъ.
И както наши попъ.
Обича сладкото винце,
Така и азъ отъ все сърдце
Ще бѫда твой до гробъ!
Писмото ти приехъ,
И щомъ въ ръцъ го взехъ,
Мѣркитъ дѣлъ вкусни.
Изидохъ, моя мила,
Катъ-анамъ, че съ твоите устни
Си плюнила, лѣзла...

Съ цѣлувка и любовъ
Твой Борисъ Петровъ.

Учете нѣмски.

1. Was macht der Offizier?
(вас маht дер официръ)?

— Какво прави офицерътъ?

2. Er schreibt.
(ер шрайбт)

— той пише.

3. Was schreibt er?
(вас шрайбт ер)

— какво пише?

4. Er schreibt einen Brief.
(ер шрайбт айнен бриф)

— той пише едно писмо.

5. An wenn?
(ан вен)

— на кого?

6. An seine Schwester.
(ан зайне швѣстър)

— на сестра си.

Смѣхории, анекдоти и въпроси.

Басть.

Приятелъ майски денъ. Азъ и тя. Върхимъ между цѣфналитъ розови полета. Дишаме свѣжия, благоухающъ въздухъ и слушаме пѣсента на птичкитѣ.

И двамата мълчимъ.

Изведнѣжъ тя прѣсича мълчанието.

— Държа басъ, — казва тя, — че ти въ тази минута мислишъ за менъ.

— Лъжешъ се, моя мила. Увѣрявамъ те.

— Признай се!

— Нѣма какво да признавамъ!

— Е, тогава, за кого мислишъ?

— Азъ мисля за тѣзи хубави рози, които тѣ непринудено се смишътъ на сълнцето.

— Ето че въ такъвъ случай азъ спечелихъ баса... Нѣма да откажешъ, мисля, че азъ тѣ приличамъ на роза, а, моите капризи на нейните бодли.

Азъ се съгласявамъ.

Слѣдъ минута, тя напоно почва:

— Държа басъ, мое злато, че ти пакъ мислишъ за менъ.

— Увѣрявамъ те, моя мила, че пакъ се лъжешъ. Не дръжъ басъ — че изгубиши!

— Не, че спечеля.

— Какви тогава, за кого мислишъ?

— За птичкитѣ, които тѣ приличатъ чуруликатъ въ въздуха.

— Ето че пакъ спечелихъ! Не чуруликамъ ли и азъ като тѣхъ? Не съмъ ли и азъ красива като тѣхъ?

Наново азъ съмъ при уденъ да се съглася.

Подиръ минута, тя пакъ ми казва:

— Държа басъ за трети и по-

следенъ пътъ, че ти и сега мислишъ пакъ за менъ.

— Заповѣдай.

— За какво мислишъ?

— Мисля за лѣстовичката, която постоянно сѣди въ едно и също гнѣздо и обича съ постоянна и неизмѣнна любовъ само своя мажъ.

Тя почна да се смишъ.

— О, този пътъ азъ изгубихъ баса!

И. И.

ЗАДАЧА.

Двама комарджии играятъ съ зарове при условие: ако не се падне чифтъ (епекъ, дубара, дюсе, дърдихъръ, любешъ и люшешъ) печели сумата първиятъ. Ако се падне чифтъ — печели вториятъ, само че 5 пъти повече отъ заложената сума.

Кой отъ двамата има по-голяма вѣроятност да спечели и защо?

Отъ по-долу изброените думи и букви да се състави изрѣчение съ завръшена и цѣнна мисъль: **Нѣма по-лошъ съвѣтъ опасно нищо добъръ отъ придруженъ ъ и ъ тъ р и р и т о.**

ВЪПРОСИ.

1. Кои хора сѫ по-доволни, като гатъ не имъ работить работниците?

Който рѣши 2-тѣ, задачи и отговори на въпроса, ще получава лично „Вѣстника на 2. армия“.

Въпроси и отговори.

— Каква е разликата между случайност и прѣстѣплени?

Случайност би било, ако Лойдъ Джорджъ паднѣше въ морето...

— Ами прѣстѣплени?

— Ако нѣкой се хвърлѣше да го спасява.

Въчилището.

— Значи и сѫществителните имена иматъ залогъ? Тогава какви мѣркое сѫществително въ стрателенъ залогъ.

— Русия!...

ПОЩА.

До кореспондентътъ — Изпращайте материали за стари „Умотворения изъ окона“.

Въ задачата, дадена въ бр. 22, се иска да се намѣрятъ не какви да е три числа, а три числа по-следователни, каквито сѫ 3, 4, 5.

Прочетениятъ брой отъ въчилищна дадай на другарите съ

Редакторъ Поруч. Георгиевъ Й.

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковитъ кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ОТРАЖЕНИЯТА ВЪ ПЕЧАТА.

Войната върви по своя път.

Вчера въ Балтийското море, днес на италианския фронт стават събития съ неизчислими последствия за бъдещето на света. Въ гърманските страшни битки, от време на време, като светкавици блъсватъ формулирът на борбата, лозунгите и нейните цели.

Тъй наречената офанзива на ми-
ра, подета въ минулата година, бавно, но сигурно, прави своите завоевания. Все по-ясно се очертаватъ въ нея интимните аспирации на воюващите, все по-богати и за съвътъ на света се лъсва прикритата задължителна словесни драми, тържествуваща лъжа у нейко отъ тъхъ.

Но истината е на път и никой не ще я спре!

Папскатаnota дойде своеобразно да подбуди съглашението на Централните сили. Той-въстникъ, къмъ новъ опиръ да скрива тая вижда се, че още въвра, какво ду-
истина, а съюза къмъ новъ поводъ митъ, хвърляни отъ Лондонъ, ще-
да каже това, което съставлява не-
говата платформа за мира.

Въ печата и на едната и на другата групировки, като въ огледало, се разяватъ вълните на свѣтовното море. Не ще съмнение, че голъмъ интерес будятъ днесъ отраженията на тия вълни.

Отзвивът на европейската печать по отговора, който дадоха централните сили на папскатаnota, съ прѣпълни съ материалъ за цѣнност, като пише, че Германия тръбва да върне не само всички съждения и заключения по актуалния въпрос за войната и нейните цели. Ще се постараемъ да запознаемъ нашите читатели съ по-важните отзиви на тая печат.

Английскиятъ печат, върънъ на общия за всички англичани взглядъ, че единъ миръ по споразумение, ще ощети силно Англия и прѣдъ страхъ, че единъ такъвъ миръ може да съблазни нѣкон отъ съглашенските държави, прави отчали усилни да докаже, че мирът, прѣлаганъ отъ германците, е актъ на фалшивъ и лицемѣрие. Таймъ съ счита, че съ отговора си на папскатаnota, централните сили не правятъ нито стъпка къмъ мира; търси и нѣкакви „практически вну-

шения“ въ тая отговоръ, въ когото не се казвало нищо за Белгия и Елзасъ-Лотарингия. Непримиримо и категорично заявява, съ смѣтка

да подразнитъ довѣрието на съюзниците, че „безъ изправдане на за-
грабените територии, неприятелски-
тъ прѣдложения за миръ съ само игра“.

Между другото да обрад-
ва, види се, оптимистътъ въ съгла-
шънския свѣтъ, съ прѣсильенъ па-
тосъ увѣрява, че „ще се биемъ,
до като наложимъ нашите усло-

вия.“ — Дейли Телеграфъ, по-
езуитътъ отъ Таймъ, мъгълъ го-
вори, че необходимото условие за
аквито и да било прѣговори не е
още осъществено, като подъ-
 необходимости условие кани да се

разбира, поставянето на народната
воля като факторъ, който да га-
рантира официалните задължения

на Централните сили. Той-въстникъ, къмъ новъ опиръ да скрива тая вижда се, че още въвра, какво ду-
истина, а съюза къмъ новъ поводъ митъ, хвърляни отъ Лондонъ, ще-
да каже това, което съставлява не-
говата платформа за мира.

Съюза, една отъ последните на-
дежди на съглашението за удър-
жаване на „крайната победа.“ —
Дайли Експресъ намира, че
отговорътъ билъ неясенъ и като
такъвъ не можелъ да отвори вра-
тата за прѣговори. — Еврингъ

Стендъртъ е взър рекордъ на
всички въ своята прямолиней-
ност, като пише, че Германия

тръбва да върне не само всички
това, което е взела прѣзъ вой-
ната, но и оново, което била

заграбила безъ никакво право
прѣдъ войната. — Единствено
Уестминстер Газетъ об-
съжда отговорътъ съ по-сдържанъ

езикъ, което съ задоволителна
обективност.

Въ него срѣщаме, че отъ най-голъмо значение билъ фактътъ, какво Германия и Ав-
стрия били съгласни по принципъ
разоружаването и арбитража, но
че тия принципи били въпроси

на бъдещето; а пъкъ сега били важни сърдечната, които ще докаратъ
миръ. По тия сърдечства отговорътъ

се изпраща за построването моста къмъ бъдещето. Само че нужни били не-
думи, а факти и че единъ ясенъ отговоръ по белгийския въпросъ щътъ да струва много повече отъ
всъкакви други изявления за бъ-
дещия миръ.

Френската печат е сравнително умѣренъ, изключая тая на шовинистичните течения. Отговорътъ, обаче, не се посреща добре. — Танъ се ласкае съ прѣд-
положението, какво примириелътъ желания съществуващи въ Берлинъ при редактиране на отговора, но
официализата на пънгерманистътъ, тайно подкрепяна отъ главната квартира, била побъркалъ да се прояви тази желана примириелътъ. При това въстникътъ бърза да прѣдупреди, че Германия за да се принуди да отстъпи, необходимо е, щото никой вече да не отстъпва прѣдъ нея. Види се, въстника намира отстъпките, които напразни Съглашението до сега на Централните сили: да се откаже да вълзе въ Берлинъ, да влезе до Рейнъ, да разкаже Австрия — за достатъчни.

Въ Южните социалистическиятъ лидеръ Ренодель пише, че съ тоя си отговоръ Германия за прѣвъ път и по единъ опрѣдѣленъ начинъ прецизира намѣренията си относно мира и като взема подъсть отъ този отговоръ, настоява за реализация на съглашението във всички цели.

Клемансъ въ Омъ Аншене и Херзе въ Викторъ, съ свойствените имъ гибъвъ жаръ, отхвърлятъ отговорътъ: прѣвъятъ ги намира за несерийни, а вториятъ заявява, че ще имъ даде цѣна само тогава, когато германците изпразнятъ за-
всетите територии!

Италианскиятъ печатъ Секою отхвърля отговорътъ на съюза и заявява, че войната ще се рѣши чрезъ оръжието. Кориере де ла Сера счита, че даденътъ отговоръ съ отговоръ, които не отговаря и подозира папата въ скри-
ти симпатии къмъ централните сили.

Рускиятъ печатъ, Новое време-
ни прочелъ отговора съ чувство
огорчение, защото въ него видѣлъ несъмнѣнна посъѣдница отъ

руската революция. „Биржевия въдомости“ съвѣтва да се продължи войната, до като Германия не формулира приемливи условия. Рѣмъ счита отговора горчиво разочарование за ония, които се на-
дѣваха, че тия документъ ще докара мира. — Умѣрението социалистически органъ Воля народъ не се отличава много отъ буржуази-
ти си събрата и кани руския на-
родъ да одесеторява усилията си.
Рабочая газета и Русская воля говорятъ за триумфа на Германия за съмѣтка на Русия и тоже счи-
татъ необходимо продължението на войната.

Германия отъ своя страна съдѣдъ своя отговоръ даде допълнителните обяснения чрезъ Вол-
фа по военниятъ си цѣли и въпроса за мира. Тя счита Белгия като залогъ и размѣнна монета; при това тя намира, че Белгий-
скиятъ въпросъ не може да се об-
сѫжда изолирано, защото е недъл-
жима част отъ цѣния комплексъ на условията на мира. Ржководи-
та идея на Германското правител-
ство по тия обяснения е, че не
тѣбва да се прибѣга къмъ ини-
какво завоевание, а само къмъ спогодби и компромиси, но при
условие на взаимност. Германия счита, че ако нейните неприятели съ готови да се откажатъ отъ по-
литиката си на териториално и
икономическо завладяване и отъ
придобивките си прѣзъ войната,
то и тя може да възстанови неза-
висимостта на Белгия.

Какво пише германскиятъ печатъ по тия въпросъ, не е важно въ
настоящия случай, защото знаемъ,
какво говори Германското прави-
телство и чрезъ отговора си до-
папата и чрезъ устата на своя
канцлеръ.

Ясно е, че пропастъта, която дѣл-
и вълните на печата на Съгла-
шението и ясните заявления на Съю-
за ще се запълни отъ генералните
шабове.

Фелдмаршъл Хинденбургъ вчера
отговори на руския печатъ, днесъ
редактира своя отговоръ за ита-
лианския.

Страница 2.

ВОЕНЕНЪ ПРЪГЛЕДЪ.

Пръзъ настоящата седмица се водят ожесточени боеве на западния фронтъ. Въ Фландрия има сина артилерийска борба. А въ Шампанъ слѣдъ б дневна най-силна артилерийска подготовка, на 25. т. и. французи съ прѣдприемъ съ грамадни сили атака на 25 км. фронтъ, на Шеменъ де Дамъ между Воксайонъ и Песи. Въ този участъкъ частъ от германската позиция се намира южно от Канала Оазъ-Ена и тамъ именно французи насочватъ първият си ударъ, като постепенно разширяватъ фронта на атаката на изтокъ до Ена.

Германската позиция е била съвршено срината и войските съ били принудени да се оттеглятъ съверно до Канала Оазъ-Ена и да напуснатъ селата Поненъ и Шавиньонъ. Порѣдната от германските резерви, настъпващата, французи съ спрѣни и заставени да се роятъ пакъ въ земята. Француздата атака южно от Филенъ пропаднала съвршено. До колко французи ще могатъ да продължатъ атаките си, това бѫдащето ще покаже, обаче безрезултатните бѣсни атаки на това също място, отнѣха командуването на француздата армия от Нивель, а надали Петенъ ще бѫде по-частливъ. Французи може да иматъ локални успѣхи и това е наистина австрійци, но и германци при единадесетото сражение при Изонцо, което донесе нищожни придобивки на италианците, тѣ съ много изморени, а жертвите имъ твърдъ големи.

Съюзниците съхнаха отлично психологически моментъ и сега вече не само австрійци, но и германци при прѣдприемъ съюзническата атака на участъка Флинтъ - Толмейнъ и прошли фронтъ. Ударътъ е бърз и силно нанесенъ. Съюзниците съхнаха оттъквайки ища искать по-скоро да се спуснатъ въ речнината. Це витърътъ обясни, "защото на единъ фронтъ, какъто приблизително заиматъ нашите войски, французи съ струпали всичките си материални средства, а на атакуемите места тѣ винаги до сега съ имали голъмо числено надмошне и артилерийско прѣвъзходство. При все това, тѣ не могли да се покоятъ съ друго, освѣнъ съ малки успѣхи, изкупени съ живътъ на хиляди свои воиници и въпрѣки маниата имъ да се съмътътъ победители, тѣ съ и ще си останатъ бити и побѣдени.

Едноврѣменно съ тѣзи дѣйствия, подводната война върви по своя пътъ. Прѣзъ септември съ потопени 672,000 тона. Сега, когато на фронтъ, на италианските воененъ и въпрѣки маниата имъ да се съмътътъ победители, тѣ съ и ще иматъ рѣшилно, а може би и съдбоносно значение за края на войната.

СТРѢЛОЧНИКЪ ИВАНЪ.

(По мотивъ на Гаршинъ).

На единъ отъ гарнитъ, по голъмъ желѣзъ пътъ, служеше стрѣлочникъ Иванъ. Той бѫше се отдалъ на службата съ съня ревности и съзнание. Които съ тѣтъ необходими въ такъ пътина съ отговорност работи. Едно малко невнимание, една небрѣжност на стрѣлочника може да стане причина на катастрофи, съ човѣшки жертви и съ неизброни още зли постѣстя. Иванъ още въ казармата се научи, какво значи честно да се стои на поѣврѣтъ и на своята служба по желѣзницата: гледаше, като на такъвъ постъ. Изучи обизостътъ си по нея и, когато стоеше прѣдъ стрѣлката, за да отвори пътъ на тренове, той стоеше като войникъ поставенъ на най-отворенъ постъ.

— Не е ега, мислѣше си често Иванъ до стрѣлката, когато пропускаше влакъ, натѣкъ съ публика, — животъ на всичките тия е, тѣтъ да се рече, а въ монитъ рѣже!

ГЛАСЪ ОТЪ ФРОНТА.

ЗЛАТИИ ИНГИ.

Отначалото на войната и до сега италянците съ имали грамадно членено надмошне срѣчу австрійците. Единадесетътъ франзини на Изонцо имъ донесока една печалба, която ще очиетъ на тяхните воюващи съюзници прѣдизвика само ирония и полигравка, макаръ че и тѣ не могатъ се похвали съ нѣщо повече. Миналата година прѣзъ юни австрійците съ собствени сили прѣдприека настъпление от Трентино и бързо печелиха победа слѣдъ победа; тѣ въже се спущаха къмъ Ломбардската равнина, когато неизвестъ, но започни Брусиловътъ франзин и настъпление въ Италия бѣ, изоставено. Руспѣтъ спасиха италианците.

Австрійците се отглеждаха малко на съверъ, като държаха командувашите ги позиции, което винаги имъ дава добро изходно положение

До насъ дойде слухъ, че изгорѣлиятъ и срутиятъ отъ враговете ни въ недалечното минало храмъ "Св. Георги" въ с. Левуно, възвъстановенъ като паметникъ на героите офицери и войници отъ 2. армия, погинали въ вѣрна служба на Прѣстола и Отечество прѣзъ тази война.

Тази високопохвална инициатива ще извика въ душите на живите защитници на днешните наши гравици възвишили чувства на радост и утѣшние.

Не ще съмнѣвнѣ, че прѣди да се изградятъ каменни и бронзови паметници на погиналите въ най-славната смърть защитници на родината, имать скъпъцѣнъ паметникъ въ сърдцата на всѣ признателни българи. И отъ уста на уста, отъ поколение въ поколение ще се прѣдава името на тия народни светци като мильт споменъ за назидание и гордост.

Героите, които умиратъ за родината, съ възнаградени съ безсмъртието, което получава тѣхниятъ духъ. Паметниците, които издига потомството съ имената на героите върху светите и мъжественски тѣхни кости, свидѣтелствуватъ за душъта на това потомство и тѣ иматъ възпитателно значение за духа на подрастващите поколения.

Най-добрите учители за народи- налитъ офицери, а въ бѫдащите тия тѣ е била историята. Тя рисува по-дъски ще бѫдатъ замѣнени съ мрежителното и отрицателното въ морни; освѣнъ това, прѣполагало миналото, тя най-добръ може да се прѣдъ всяка плоча, на която покаже, кое да се прави и какъ, а по ограничения размѣръ не могатъ също тѣ и кое да се избѣгва.

Духътъ на великиятъ днѣстъ ар- гиналътъ войници, да се постави ми е бѣль съградѣнъ съ помощта "златна книга" съ тия имена.

на историческите примѣри и поу-

чи, които днешните храбреци вой-

ници съ слушали отъ родители, учители, свещеници и начальници.

Трѣбва да се позири родината, нейното минало, настояще, за да се обикне нейното бѫдащо, да може да се мре за него. Любовта къмъ нея расте толкова повече, колкото повече я познаваме.

И храмътъ паметникъ въ Левуно, който е събрали и съчтѣли подъ единъ сводъ божественото и човѣческото, който ведно съ обитѣ на светиите е приелъ въ себе си имената на тия, които съ положили душата си за другите по бранните полета, ще напомни на нашите окопни храбърци, че задъ тѣкъ стои нова светлина народна, нова написана страница отъ нашата история, съ новъ завѣтъ въ нея.

И безсмъртниятъ стихъ на Ботева, тѣтъ често повторянъ и тѣкъ въчно прѣкрасенъ:

Тозъ който падне
Въ бой за свобода,
Той не умира.

ще повтаря камбаната въ Левуно, задъ самия фронтъ при всѣка Божа служба, и вътърътъ ще донася ехото отъ нейния звънъ, напълнено съ радост, утѣшние и тиха гордост и ще дойде до душите ни тукъ на фронта тоя звънъ да поласкай ухото ни, изтръпнalo въ адския ревъ на страшните топове и жадно за тѣхъ молитвътъ покой.

Единъ въпросъ.

Въ храма, научаваме, че на първо време върху дървени дъски ще бѫдатъ окачени имената на поги-

денъ илаха при него. Той мечтае да прѣзъ зимата да прибере домочадието при себе си. Макаръ и въ единъ съмнѣ, че ни вагонъ, ни човѣкъ нѣма да остане.

И страшно ставаше на Ивана при една само мисълъ за такъвъ ужасъ и струвеше му се, че при подобна картина той не би могълъ живъ "ни единъ минута. Нима сърдцето му ще удължи да не се пукне, ако него- вътъ не внимава погуби толкова души!"

Станцията, гдѣто служеше Иванъ, бѣше глупа: Въ нея живѣше началникъ на гарата, веднъкъ жена си, защо да запади лампите по стрѣлъдъвътъ тукъ; служащъ се сътъ на гарата.

— Иванъ, кантонера на № 64 е бѣднъ на съдътъ телеграфнъ заболялъ. Нима врѣме за губене, веднага се врѣшъ да прѣгледашъ влакове, уморявя, види се, иерантъ, линията до кантонъ!.. Телеграфистъ ще те замѣнъ на стрѣлъдътъ. Вързай, защото бързия влакъ отъ последната станция слѣдъ нѣволенъ отъ това, че селото му е Искака всеч свободна линия.

Безъ дѣму мисли дълго, Иванъ, чи не можеше, но затова жена му се обирна и се изгуби въ тъмни и момченето му Колю почти прѣзъ ната по цялъ.

Вързанътъ по траперсътъ, фенерътъ вървя слаба жълта свѣтлина отъ прѣдъ му и мокрите релси лъщатъ като желѣзни змии прѣдъ очите му.

Мисълъта на Ивана съзета самъ възложената му работа. Той внимателно оглежда всичко по пътя и се вълнува, дали ще успѣе да прѣгледа участъка до кантонъ. А расточието не е малко. Едва ли не осемъ километра. Знае Иванъ, че е опасно да минава трень по неогледанъ пътъ. Малко ли какво е можало да се случи? Най-сетнъ той дължъ може да промие линията, да разтурчи релсите.

Тия мисли тревожеха стрѣлочника. Той изведнъкъ се сеня. — Ами ако е нужно да се спрѣтъ трень? Азъ нѣмамъ съ себе си никакътъ трѣвоженъ сигналъ. Чудна работа! Началикътъ ме изпрати безъ да помисли за подобно нѣщо.

Иванъ вървѣше вълни. Нѣкакъ прѣчувствие, което тѣтъ често овладяваше извѣстни души, прѣди да настъпятъ лошото, овладяваши и стрѣлочника. Кръвта му почна да бие силно въ слѣпите очи, но той се успокоязаше.

и на войника. И двамата съдели също какът скъпост от същата висока цѣль.

Но като чухме за тях „златни книги“, които ще се уредят при храма-паметникъ, дойде ни на умъ, да защитимъ идеята за единъ другъ видъ „Златни книги“.

При полковетъ.

Всички полкъ да има книга, въ която наградените чинове съ ордена за храбростъ да се подпишат, като по желание, всичките напише и своя завѣтъ къмъ бѫдещите поколения — своите синове и внучи.

Тия книги да се пазятъ тоже като светивия при полка и на младите войници да се четатъ имената на храбреците и тѣхните завѣти.

Да знайтъ синовете и внучи, какво съдъшили тѣхните бащи и дѣди и какво искатъ тѣ отъ тѣхъ.

Голямо възпитателно значение биха имали такива книги; тѣ биха били също тѣ паметникъ. Паметникъ за най-достойните отъ живите и подобните рода паметникъ би ималъ колосално педагогическо значение.

Поручикъ В. С.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ.

Криволакъ.

На падналите тамъ борци отъ б. п. Македонски полкъ по случай дѣлъгодишнината отъ смъртта имъ.

Криволакъ!

Свещена могила и нова Шипка на новъ възстаналь робъ да брани свидна родина отъ врагъ-чужденецъ, даденъ и незаенъ! Криволакъ! Злобно и велико име! Колко сърдца съ трепетъ за него ще спомнятъ и колко неволни сълзи при спомена му ще се отронятъ! За

него пѣсни тѣжни и юнашки поклонятъ нови ще пѣятъ, божекъ съ гула сладногласна ще свирятъ, родните Македонски планини при тихия вечерникъ, унесени въ бѣгъ, епопеята му въ ехъ ще повторятъ и бѣловаси старци около мило до машно огнище на невъстини вѫчища ще разкажатъ...

Ще разкажатъ, какъ мирниятъ и кротъкъ българинъ напусна единъ денъ ралото, теслата, чука и работата на прѣстника, прѣхърли планини и долини въ дѣждъ и каль и въ бой съ отзова отъ врагове нови Македония да спасява. Ще разкажатъ, какъ непохванили пушки и щинъ герон се понесаха съ идеализма на вѫдноковените мечтатели, прави, съ открытия, гърди и съ българско ура да прѣзиматъ модерно укрепена французска позиция. Ще разкажатъ за беззавѣтната любовъ, за несъкрушимата твърда вѣра и за подъзнателния душевенъ поривъ, съ който синоветъ на една разпътана на кръстъ страна спрѣка възникъ на едно ненадънно чуждо нашествие въ светата ни земя. Ще разкажатъ, какъ на Криволакъ македонския трудъ не съ пушки, щикове и топове се би, защото той още не знаеше да ги върти, а само съ тласка на своята твърда вѣра и съ порива на своята пламена любовъ. Ще разкажатъ бѣловаси старци и малки тѣ дѣтски сърдца съ трепетъ ще да слушатъ за геройската смърть на паметния Хр. Чернопѣевъ, който напусна свое депутацко кресло и съ отзова въ боя; за безстрашния полетъ на галантния и гордъ капитанъ Кюлюмовъ, за храбрия и стоманенъ поручикъ Митрушевъ, за доблестния и тихъ поручикъ Стрезовъ, за буйния и смѣлъ пор. Станишевъ, за беззавѣтно прѣданіе и мълъ образъ на подпор. Стефановъ, за веселия смѣлчакъ подпор. Цирункаровъ съ писалата гайди съѣдъ него, за ревностния подпор. Илиевъ, за веселия оптимистъ подпор. Бистренски, за дързкия щабъ-тръбачъ, подоф. Величковъ, който летѣше отъ човѣкъ на човѣкъ съ тръбенъ зовъ духа да дига; за стотината доблести гери, които прѣзвѣтъ кръвъ и огнь съ понесоха къмъ вражеския върхъ и сложиха скъпости за спасението на своята безотрадна до тогава родина.

Ще разказватъ и неволни сълзи отъ умиление по старчески бузи ще се отронятъ за това трогателно и велико вѣре. Ще се пѣятъ тѣжни и юнашки пѣсни по седѣнки и тѣлки и пламъкъ сърдцата ще обгорва прѣдъ свещената памет на тия мъжини и герои. Ще свирятъ гули и кавали медногласни и вътрептъ душата ще потрепва отъ благоговѣние и въздоргъ. Въ захлъстъ балканите ще отекватъ и ще сливатъ своята дивана пѣсъ съ мелодичните имъ звуци, за да разкажатъ отъ вѣкъ на вѣкъ легендата за кръвавата Криволакска епопея.

Поклонъ, о доблестни борци! Поклонъ на вашата памет свята! Вие свихте си навѣкъ вѣщи Въвъ кръвавъ бой за свободата!

Въ памет на подпоручикъ Стефановъ И.

По случай дѣлъгодишнината отъ смъртта му.

Това бѣше прѣди дѣвъ години. Полъкъ ни квартируваше въ Радомирския села. Една септемврийска сутринъ пристигна записка, съ която оф. кандидатъ Стефановъ отъ 11. рота се назначаваше за начальникъ на телефонната команда и му се заповѣдавше незабавно да организира командата си. Съобщихме му това и му честитихме нова хубава длъжност. Но той се оторги. Огорчи се най-искрено, за наша изненада.

— „Зашо?“ запитахме ние въ неудоумение. „Ще командуваше най-интелигентната и най-отборната команда, ще имашъ по-добри условия за животъ, ще бѫдешъ стѣжка на наваждъ, — боеве страшни идатъ...“

— „Не, не искамъ да бѫда по-назадъ, на искамъ отъ далечъ да гледамъ боеветъ“, отговори той и заминъ къмъ щаба на полка, недоволенъ, огорченъ.

Вечерътъ ето го че се връща за смѣнъ. Склонилъ началството да отмѣни заповѣдта и да го остави въ строя.

— „Какъ тъй, зашо?“ попитахме трима съ една уста.

— „Искамъ да събера геройски лаври отъ бойните полета“, отговори той съ весела насмѣшка.

— Но какъ тъй, зашо тъй безразходно се отказвашъ отъ телефонната команда“, питамъ го азъ послѣ на самъ и съ най-серизованъ дружарски тонъ. „Искамъ да видя самите очи“, отговори той. „Искамъ да се хвърля въlixъ на най-грозните атаки, да прѣживя ужаса имъ, да изпитамъ туй, що обикновенитетъ животъ никога не ми предстаявъ и тогава, ако оживя, — добре, ако ли не, — може би... още по-добре и тико запътъ: Уже такъ скоро.“

Прошла пора любви“.

„Разбираамъ те“, отговорихъ азъ замислено и се вспушахъ въ трепетните ноги на нѣжния му гласъ.

При кръвавата атака на Криволакската позиция на 23. октомври (с. с.) той изпълни думата си. Кой очакваше, че тая мечтателна душа, пълна съ бѣлънове и поезия, че това юношеско сърдце, обвito въ сияние отъ нѣжната кротостъ и тиха задушевностъ, ще прояви такава доблестъ и такъвъ самообладание въ кръвавата оная драма, която се разигра на Криволакъ? На чело на взвода си, Стефановъ безъ трепетъ се понесе къмъ скрития въ дъбъкъ окопи противникъ съ викъ: „Напрѣдъ, момчета!“ и, съ беззъвъната прѣданостъ и твърдостъ на християнски герой-мъжини, той срѣщна съ свѣтъ чело черния призракъ на смъртъта, безъ страхъ го погледна право въ очите, както мечташе и безъ въздъхи му се отдале за благото на своята мъжиница родина, както дѣлгътъ му повеляваше.

Отбрнули се и капна пролѣтенъ листецъ,

Литна душа неземна, пъна съ бѣлънове,

Литна, вѣнчана съ геройска вѣнецъ боеве.

Изплетенъ въ вихъра въ страшни боеве.

Подпоручикъ Стефановъ Никола е роденъ въ Солунъ отъ родители велешани, свърши правото въ нашия университетъ и следъ това школата за запасни подпоручици въ Княжево. Постъпълъ въ б. п. Македонски полкъ и падна отъ френски куршумъ при Криволакъ. Благородниятъ му и благъ характеръ, кроткиятъ му дружарски обноски и доб-

— Та непрѣменно днесъ ли ще се случи туй? Ще даде Господъ да ми и безъ тревожния сигналъ.

Иванъ крачеше запъхътъ; паратъ изъ носа и лицето му се прѣскаче въ снопа на фенерните лъжи и той гледаше прѣзъ нея на лъснатъ ресъ.

— Най-сетне до кантона има още три-четири километра... Ако стane нужда, отъ тамъ ще взема червенъ флагъ.

Почна да роси слабъ дѣждъ. Въ страна отъ пътя шумъкъ оголени отъ есенната клони на дърветата. Отъ далечъ се носяше прѣсипналъ лай на кучета.

Лаятъ неволно спомни на Ивана за село, за Коля и за жена му. Въ душата му се подигна вълна отъ нови чувства и се срѣзна съ неолегнатото още въ нея външение, което току що бѣше породила не-голова фантазия.

Тъмнината, нощния шумътъ, слабия блѣсъкъ на фенера върху оголени тѣ ресъ, всичката оная тайнственостъ на природата, прѣзъ която се провираше пътъ му, кучешкиятъ лай, който възбуди въ него образъ на родъ

ното село, гдѣ живѣятъ неговите

— Ами сега?... Дѣждътъ валѣше и обливаше лицето му. Вѣтъръ и немилостивъ стръжене оголените клони на бѣзънтъ.

— Боже мой, сега на кѣдѣ?

Да се върна въ станцията и да съобщя?! — нѣма време! Треньтъ е съвѣтъ излѣзътъ и лети насамъ...

Въображението на Ивана рисуваше оная величествена и грозна картина, които прѣдстоеше да се развирне прѣдъ очите му.

Краката му се подкосиха и той приляна.

— Вли погледъ въ мрака и застана въ поза на безизходно отчаяние и безнадежъ.

— Ами ако сега се подаде бѣрзиятъ влакъ?... Какво ще стане съ стотиците жени и дѣца въ него? Съ тѣзи, които безгрижно сплятъ и лятатъ къмъ устата на смъртъ?

Мислите, като конци се разбръкватъ въ обезумѣлата глава на нещастния Иванъ.

— Да отиде на 200—300 крачки и да легна на релсите?... Може това да застави машиниста да спре и да напрѣгне и да намѣри изходъ, който да спаси душата отъ вѣчната погибель.

Душата бѣше изправена прѣдъ

нощта е тѣй мрачна! Тогава?... Гогава и азъ, и тѣ, стотиците хора, които съ повѣръти сѫдбата и живота си на нашата доблестъ и винение... и храбростъ... и тѣ ще отидатъ въ пропастта, ще загибатъ...

— Боже! Боже! помогни ми! Ка-то свѣткавици трѣщѣха една отъ друга по-безнадежни и остро мисли.

Кучешки лай напомъни съвѣтъ въ главата на Ивана не будѣше мечти ни за село, ни за неговите мили.

Душата бѣше изправена прѣдъ

което повелително искаше мисълъ да се напрѣgne и да намѣри изходъ, който да спаси душата отъ вѣчната погибель.

Душата на стрѣлочника знаеше отъ моритвигъ въ дѣтинството тайната на бѣсъмътието и тръпнѣше прѣдъ нейния законъ.

Зашто казано е: че кайто иска да запази душата си, той ще я изгуби; и който изгуби душата си за други, той ще я запази.

лесното му държане въ боя съ оставили длъбоки неизличими следи въ сърдцата на негови другари. Духотъ му живееше непомрачен между всички, които го познаваша: у него тръпътше редко красива душа и дъщестно чисто сърце.

Поклонъ на свѣтлина му духъ!

— А-а-

ХРАМЪТ НА БЕЗСЪМЪРТНИТЕ.

Високо гръеше слънцето отъ кристално лазурното небе.

Нѣцо гордо и тържествуващо тръпътше въ огнено сребристите му лъчи, които се сливаха въ искакъщ символичен ореолъ, гръящ изъ безсъмъртният небеса.

Далечъ надъ главатъ се развашия камбанецъ звънъ — горди и тържествуващи звука.

По равнините въ пѣстири одежди пълниха милиони хора, които тържествено-мъчливо се стичаха отъ всички страни.

А тамъ високо надъ равнините, построен върху високи, почти недостъпни бѣли скали, потънала въ сиянието на вѣчната небесна свѣтлина, се издигаше той — Храмът на Безсъмъртните.

Къмъ тоя храмъ се движеше милионият народъ.

Попълнай по склоновете и зъбърдите, тласканъ отъ искаква неопредѣлена вътрешна сила, за които нѣмаше граници и прѣчки, той се стрѣмѣше неуморно къмъ величавия храмъ, златниятъ кръстъ на който, сияющъ въ ореола на безсъмъртието, сбираше погледите и обединяваше душите въ единъ общъ свѣтъ въторогъ.

И какъ свободно дишаха гърдите и възторжено свѣтъше погледа на ония, които достигаха височините на бѣлите недостъпни скали! . . .

По стъните, иззидани отъ твърдътъ — символъ на вѣчността, издълбани въ злато — символъ на велика цѣна, личаха имената на

ония, които бѣха загинали въ страшни кървави боеве за благото и честта на близкия — които се бѣха покръвували за другите.

Молитви възгласи се разнесоха изъ храма въ упокосение душите на мъртвите.

Смириено склониха глави милионите богомолци и възнесоха топли молитви къмъ Покровителя на храбрите, за онния, които умѣха за тѣхъ. Не скръбъ пълнѣше душите имъ, а топло умиление и искаква горда радост.

Задото . . .

Безсъмъртни бѣха станали ония, за които се молиха!

Минаха вѣкове.

И пакъ свѣтъше слънцето отъ кристалното лазурно небе. И пакъ се издигаше високо въ ореола на вѣчността върху недостъпните бѣли скали Храмът на Безсъмъртните. И пакъ се разнасяше широко надъ главите камбанния звънъ — горди и тържествуващи звука, а милионния народъ се стичаше отъ всички страни, за да се поклони предъ праха и отгаде слава на безсъмъртието.

Дръжте Р. Германовъ.

СМѢХЪ И ЗАДАЧИ.

Викторъ на Реймондъ думаше...

Викторъ на Реймондъ думаше:

— Реймондъ, братко, Реймондъ,

Хаберъ ми лошъ е дофасалъ

Отъ мойтъ бойни полета...

Какво ще, братко, да правя,

Да правя юще да чиня?

Каждъ ще, братко, да бѣгъмъ?

Да ли при Петра да ида,

Или Никита да гърьсъ?

Петъръ е люта гедза —

Трентино ще ми отнеме,

Никита ще ме закърпи

Дяволъ знѣй колко алтына!..

Въ главата му бѣлъса неочеквано нова мисълъ. Тя бѣше ужасна, но ти нѣ изплаши сърдцето му. Напротивъ, като че го успокои; като че ли откри изходъ на безизходните негови трепети.

Изънъ бѣзъ бръкна въ джеба си. — Но по-рано трѣбва да намѣръ дълга тояга! . . .

Той се спусна отъ платното. Но за щастие предъ очите му стоеше отчупенъ клонъ. Той бѣрже изкърши клонъ въ по него и прѣть дълъгъ повече отъ два метра бѣше върху рѣлси.

Иванъ се изкачи бѣзо до рѣлси. До ушиятъ му достигаше вече по-ясно далечниятъ шумъ на влака. Той бѣрже изъди изъ джеба си бѣлата носова кърпа.

— Ще стане съ искакъвъ странна радостъ прошепна той.

Извади и можчето си.

Мисълъ на чистъгъ и възвиши души работи бѣзо и увѣроно. Скоро кръвъ блинка изъ лѣвата ръка на стрѣлочника, надъ дланъта. Той бѣше разрѣзълъ артерията си и буйна струя обливаше кърпата.

— Тревожниятъ сигналъ е готовъ!

Страхъ мей, Реймонде отъ Бога — Да не ме люто накаже За моята черна измама...

Виждамъ азъ, братко, Михелъ Че дига страшно юркука Надъ моята глава нещастна...

Помощъ ми съ Лойда пратете, Доръ ни-й Изонцо въ рѣцѣ, Зерь такъ вѣдъ проклета,

Ако я Михелъ прѣца —

Стогодинъ, братко, не можемъ

Надъ се възна прѣзъ нея...

Реймонде, братко, Реймонде —

На ли ти казвахъ азъ тебе,

Кога на гости дохождахъ —

Михелъ е страшенъ урсузинъ!

Той право въ Римъ ще ли иде,

Папата лично да види,

Похвали да му направи,

За дѣто иска да тури

Миръ... прѣди нашите побѣди...

— Реймонде, бѣзъ, братчене!

Бѣзъ, че шега не бива

По голо поле да тичашъ,

Да тичашъ да се не спирашъ..

Бѣзъ, че шега не бива

Съсъ този зулумъ Михеля.

— Кажи на Гьоргъ отъ Лондонъ,

Че азъ съмъ готовъ да правя

Миръ, прѣди пълна побѣда..

— К-е-

Извѣстия отъ фронтовете.

Въ разгара на радостта за успеха при Шкенъ де Дамъ, въ редакцията на единъ отъ французските вѣстници се получава извѣстие за починаниятъ погромъ отъ страна на германоавстрийците върху италианците. Единъ отъ рапортътъ съ вѣдомица извика:

— Ехъ, така е вървала работата и до сега. Тия дяволи итальянци дадатъ ни чашка силно вино да ни опиятъ, а следъ това ни обератъ!

Задача

(отъ неувѣроятенъ случай).

Единъ неграмотенъ войникъ отъ обоза си отива въ отпускъ, и като се боязъ да не забрави динъ и закъснѣе въ частта си, турилъ на

видно място купчина отъ толкови камъчета, колкото дни и нѣ била отпускат. Всъка сутринъ изхвърляла по едно камъче.

Но диволитата му жена, коя видѣла, че бѣзоѣ намаливатъ извѣстия, почнала да прибави тѣло и нѣкое и друго камъче къмъ чината. Войникъ не се досеща за тая хитростъ на жена си и мъжъ съ три дена отъ срока

като стигналъ въ частта си, той разбралъ всичко и велика дала докладна записка, въ която между другото писалъ, че е готовъ да отиде да накаже жена си за тая измама. — Ротниятъ командиръ разбръшилъ на войника поне 20 дни отпускъ, но съ условие, че той ще я накаже по начинъ, отъ който и държавата да има полза, понеже тя съ своята хитростъ първо е ощетила държавата.

Какво е било наказанието, което войникъ е наложилъ на хитрата жена?

Тактическа задача.

Пижо видѣлъ единъ френецъ и 128 крачки прѣдъ себе си. Отъ Пижо до френските околи има 257 крачки. Пижо почналъ да гони, а френецъ да бѣга къмъ окопите.

Пита се, ако Пижо тича 2 пъти по-скоро, ще стигне ли француза, струва ли си да го гони и, или не, какво трѣбва да направи.

Съ 6 кибритени клечки да получава 4 равностранни триъгъници.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ.

Броятъ на взетите пленници и ордери на италианския фронтъ постоянно расте: До обядъ на 26. 7. са прѣбрани повече отъ 70 хил. пленници и 500 ордери. Настанени предъизвикана.

статьично намалилъ хода и спира дѣствѣ крачки отъ мястото.

Машинистъ и кондукторъ отиватъ до фенера, виждатъ Иванъ, който едва успѣва да каже:

— Плѣтъ е разваленъ . . . прѣгледайте го.

И залъзъ въ кърви, умира.

Така е загиналъ стрѣлочникъ Иванъ.

И днес, когато минаватъ съ три на край това място, гдѣто е извѣшилъ своя пълень съ красота и храбростъ подвигъ този неизвестенъ до тогава на никому човѣкъ, все чуete отъ искато:

— Тука е загиналъ стрѣлочникъ Иванъ, който спаси бѣзъзъ влакъ.

И ако се подадете изъ прозорецъ на вагона и се вслушате въ пѣсенъ на вѣтъра край брѣзитъ на големия желъзенъ путь, тихина прѣзъ есенната и радостна прѣзъ пролѣтъ, че чуete че и той разѣправи Ивана.

Задото природата пази свато памѧтъ на героя!

Муратъ